

Bruxelles, 2. svibnja 2018.
(OR. en)

8531/18

Međuinstitucijski predmet:
2018/0111 (COD)

TELECOM 113
PI 48
RECH 156
MI 310
COMPET 266
DATAPROTECT 78
CYBER 80
IA 114
CODEC 674

PRIJEDLOG

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	26. svibnja 2018.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2018) 234 final
Predmet:	Prijedlog DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora (preinaka)

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2018) 234 final.

Priloženo: COM(2018) 234 final

Bruxelles, 25.4.2018.
COM(2018) 234 final

2018/0111 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora (preinaka)

{SWD(2018) 127 final} - {SWD(2018) 128 final} - {SWD(2018) 129 final} -
{SWD(2018) 145 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Javni sektor u državama članicama EU-a stvara goleme količine podataka, npr. meteorološke podatke, digitalne karte, statističke i pravne informacije. Te su informacije vrijedan resurs za digitalno gospodarstvo. One se upotrebljavaju ne samo kao vrijedna sirovina za proizvodnju podatkovno utemeljenih usluga i aplikacija, nego i omogućuju veću učinkovitost pružanja privatnih i javnih usluga te bolju informiranost pri donošenju odluka. Stoga EU već nekoliko godina promiče ponovnu uporabu informacija javnog sektora (*public sector information* – „PSI”).

Direktiva 2003/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora („Direktiva PSI”) donesena je 17. studenoga 2003. Cilj te direktive bio je olakšati ponovnu uporabu informacija javnog sektora u cijeloj Uniji usklađivanjem osnovnih uvjeta za ponovnu uporabu i uklanjanjem glavnih prepreka ponovnoj uporabi na unutarnjem tržištu. Njome su uvedene odredbe o nediskriminaciji, naplati, isključivim dogovorima, transparentnosti, izdavanju dozvola i praktičnim alatima za olakšavanje otkrivanja i ponovne uporabe informacija javnog sektora.

U srpnju 2013. Direktiva 2003/98/EZ izmijenjena je Direktivom 2013/37/EU u cilju poticanja država članica da što više materijala u posjedu tijela javnog sektora stave na raspolaganje za ponovnu uporabu. Izmjenama je uvedena obveza dopuštanja ponovne uporabe opće dostupnih javnih podataka, prošireno je područje primjene Direktive tako da uključuje dokumente¹ iz javnih knjižnica, muzeja i arhiva, uspostavljeno je zadano pravilo naplate ograničeno na granične troškove za reprodukciju, pružanje i širenje informacija te su tijela javnog sektora obvezana na veću transparentnost u pogledu pravila i uvjeta naplate koja primjenjuju. Direktivu o izmjeni provelo je u nacionalnom zakonodavstvu svih 28 država članica.

Člankom 13. Direktive poziva se Europska komisija da prije 18. srpnja 2018. provede preispitivanje primjene Direktive i da priopći rezultate, zajedno s bilo kojim prijedlogom izmjena. Komisija je provela preispitivanje, a rezultat je objava izvješća o evaluaciji². U izvješću je utvrđeno da se Direktivom i dalje pridonosi postizanju njezinih glavnih ciljeva politike, no postoji određen broj pitanja koja treba riješiti kako bi se u potpunosti iskoristio potencijal informacija javnog sektora za europsko gospodarstvo i društvo. Ona uključuju pružanje pristupa dinamičkim podacima u stvarnom vremenu s pomoću odgovarajućih tehničkih sredstava, povećanje ponude visokovrijednih javnih podataka za ponovnu uporabu, sprečavanje pojave novih oblika isključivih dogovora, ograničavanje uporabe izuzeća od načela naplate graničnih troškova i pojašnjenje odnosa između Direktive PSI i određenih povezanih pravnih instrumenata.

Ovim prijedlogom nastoji se pristupiti rješavanju navedenih pitanja prilagođavanjem Direktive najnovijem razvoju događaja u području upravljanja podacima i njihove uporabe. Opći je cilj pridonijeti jačanju podatkovnog gospodarstva EU-a povećanjem količine podataka javnog sektora dostupnih za ponovnu uporabu, osiguravanjem poštenog tržišnog natjecanja i

¹ Pojam „dokument”, kako je definiran u članku 2. Direktive, trebalo bi široko tumačiti te kao takav označava i koncepte kao što su podaci i sadržaj.

² SWD(2018) 145.

jednostavnog pristupa tržištima na temelju informacija javnog sektora te povećanjem prekogranične inovativnosti koja se temelji na podacima.

Istovremeno je preispitivanje Direktive PSI važan dio inicijative o dostupnosti i ponovnoj uporabi javnih podataka i podataka financiranih javnim sredstvima koju je Komisija najavila u preispitivanju Strategije jedinstvenog digitalnog tržišta na sredini provedbenog razdoblja³.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Prijedlogom se nastoje ostvariti ciljevi utvrđeni u strategiji jedinstvenog digitalnog tržišta i usklađen je s postojećim pravnim instrumentima.

U skladu je sa zakonodavstvom o zaštiti podataka na snazi, odnosno Općom uredbom o zaštiti podataka⁴ i revidiranim pravilima o e-privatnosti⁵. Jasno je da je odnos između zakonodavstva o zaštiti podataka i ponovne uporabe informacija javnog sektora, u smislu da se i tijelo javnog sektora i ponovni korisnik moraju u potpunosti pridržavati zakonodavstva o zaštiti podataka, utvrđen dio prava Unije.

Prijedlogom se nastoji pojasniti i odnos između Direktive PSI i prava *sui generis* predviđenog u članku 7. Direktive o bazama podataka⁶. Prijedlog ne mijenja zaštitu koju članak 7. pruža tijelima javnog sektora koji su proizvođači baza podataka, niti mijenja pravnu situaciju na temelju aktualne Direktive kojom se tijela javnog sektora sprečavaju u ostvarivanju prava zaštite *sui generis* kako bi zabranili ili ograničili ponovnu uporabu podataka sadržanih u bazama podataka.

Konačno, prijedlog se temelji na prijedlogu uredbe o slobodnom protoku neosobnih podataka⁷, kojom će se, nakon njezina donošenja, osigurati konkurentnije i integriranije unutarnje tržište za pohranu podataka i druge usluge obrade, dopunjujući odredbe Direktive PSI.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Stvaranjem pravih uvjeta za poboljšani pristup podacima javnog sektora i njihovu ponovnu uporabu diljem Unije ovaj prijedlog dopunjuje druge inicijative u okviru strategije jedinstvenog digitalnog tržišta.

Dosljedan je u odnosu na smjernice koje je Komisija objavila o razmjeni podataka među poduzećima i između poduzeća i javnog sektora⁸, koje predstavljaju daljnje postupanje nakon javnog savjetovanja pokrenutog komunikacijom „Stvaranje europskog podatkovnoga gospodarstva”⁹. Smjernice se odnose na niz pitanja u pogledu dijeljenja sve veće količine

³ COM(2017) 228 final.

⁴ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka).

⁵ Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o poštovanju privatnog života i zaštiti osobnih podataka u elektroničkim komunikacijama te stavljanju izvan snage Direktive 2002/58/EZ, COM(2017) 10 final.

⁶ Direktiva 96/9/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 1996. o pravnoj zaštiti baza podataka.

⁷ COM(2017) 495 final.

⁸ SWD(2018) 125.

⁹ COM(2017) 9 final.

podataka, koje često automatski generiraju strojevi ili nastaju tijekom procesa koji se temelje na novim tehnologijama, kao što je internet stvari.

Pristup podacima javnog sektora i njihova ponovna uporaba prepoznati su kao važan pokretač u području analitike velikih podataka i umjetne inteligencije. U tom kontekstu prijedlogom se dopunjuje inicijativa o superračunalima sljedeće generacije koji mogu raditi deset puta brže od najbržeg računala koje danas postoji, što će biti potrebno za rekombinaciju, korelaciju i *mashup* sve veće količine podataka. Cilj je EU-a postati predvodnik u tom području s pomoću ulaganja od 1 milijarde EUR javnih sredstava za zajedničko poduzeće usmjereno na uspostavljanje računalne mreže visokih performansi do 2023¹⁰.

Direktiva PSI pravni je instrument koji omogućuje provedbu horizontalne politike čiji je cilj olakšati ponovnu uporabu informacija javnog sektora. Istovremeno je i dalje usklađena sa sektorskim zakonodavstvom kojim se utvrđuju uvjeti za pristup podacima u posebnim područjima i njihova ponovna uporaba.

Primjerice, pristup relevantnim podacima stvorenima u sektoru prometa i njihova ponovna uporaba osigurani su zakonodavstvom o pružanju informacija o multimodalnim putovanjima na razini EU-a¹¹. U energetske sektoru nedavni prijedlog preinake Direktive o električnoj energiji¹² uključuje odredbe kojima se potrošačima daje mogućnost da trećim stranama dodijele pristup svojim podacima o potrošnji, a u sektoru voda Komisija je predložila odredbe o dijeljenju podataka o parametrima vode u kontekstu preispitivanja Direktive o kvaliteti vode namijenjene za ljudsku potrošnju¹³. Iako se ti propisi temelje na problemima specifičnim za te sektore i usmjereni su na odabrane skupove podataka, prijedlogom se utvrđuje horizontalni okvir za pružanje minimalnog usklađivanja uvjeta za ponovnu uporabu u svim područjima i sektorima.

Prijedlog je u skladu i s Direktivom INSPIRE¹⁴ te se temelji na njoj, čime se uspostavlja zakonodavni i tehnički okvir za interoperabilnost dijeljenja prostornih podataka u posjedu javnih tijela za potrebe okolišnih politika te politika i aktivnosti koje utječu na okoliš. Prema tome, prostorne informacije obuhvaćene su i Direktivom PSI i Direktivom INSPIRE. Međutim, dok se potonja tehnički usredotočuje na usluge pristupa podacima, modele interoperabilnosti i obveznu razmjenu podataka među upravama, prvom se regulira ponovna uporaba skupova prostornih podataka, uključujući uvjete za ponovnu uporabu trećih strana. Radi veće pravne sigurnosti prijedlog sadržava pojašnjenje odnosa između tih dviju direktiva.

Naposljetku, prijedlog se temelji na Komisijinim inicijativama u području otvorenog pristupa i otvorene znanosti, kao što je Preporuka o pristupu i čuvanju znanstvenih podataka, koja je revidirana¹⁵ istodobno kad i Direktiva PSI. Njime se upotpunjuju i aktivnosti za podržavanje

¹⁰ COM(2018) 8 final.

¹¹ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/1926 od 31. svibnja 2017. o dopuni Direktive 2010/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu pružanja informacija o multimodalnim putovanjima na razini EU-a.

¹² Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije (preinaka), COM/2016/0864 final/2.

¹³ Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o kvaliteti vode namijenjene za ljudsku potrošnju (preinaka), COM/2017/0753 final.

¹⁴ Direktiva 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE).

¹⁵ C(2018) 2375.

razvoja alata i usluga koje podupiru otvorenu znanost te promiče paneuropski kanal pristupa resursima u okviru europskog oblaka za otvorenu znanost.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Direktiva PSI donesena je na temelju članka 114. UFEU-a (čl. 95. UEZ-a) jer se njezin predmet odnosi na pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta i slobodno kretanje usluga. Sve izmjene Direktive stoga moraju imati istu pravnu osnovu.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Prijedlog je u skladu s načelom supsidijarnosti kako je utvrđeno u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). To podrazumijeva pozitivnu ocjenu dvaju aspekata: kriterija nužnosti i kriterija dodane vrijednosti EU-a.

Kriterijem nužnosti ocjenjuje se mogu li države članice u dovoljnoj mjeri postići ciljeve prijedloga. Uklanjanje preostalih prepreka otvorenoj ponovnoj uporabi informacija javnog sektora i istodobno usklađivanje pravnog okvira s razvojem digitalnog socioekonomskog okruženja nije nešto što države članice mogu same postići. Različita nacionalna pravna rješenja vrlo vjerojatno bi ugrozila sve veću sklonost prekograničnoj ponovnoj uporabi, dok bi različite razine „spremnosti za otvorene podatke” u državama članicama EU-a opstale ili se pogoršale te negativno utjecale na homogenost i konkurentnost na jedinstvenom digitalnom tržištu. Predložene su mjere razmjerne jer se intervencijom na nacionalnoj razini ne mogu postići isti rezultati (povećanje otvoreno ponovno iskoristivih informacija javnog sektora) dok se istovremeno osigurava konkurentsko i nediskriminirajuće okruženje na cijelom jedinstvenom tržištu. Predložene mjere mogu se promatrati kao sljedeći korak prema potpunoj dostupnosti informacija javnog sektora za ponovnu uporabu, što je cilj politike koji su države članice prihvatile već 2003. i potvrdile 2013. S druge strane, za znanstvene informacije prijedlog se ograničava na osiguravanje pravne ponovne upotrebljivosti istraživačkih podataka i samo onih istraživačkih podataka kojima je na temelju obveza iz nacionalnog prava omogućen otvoren pristup ili koje proizlaze iz sporazumâ s tijelima za financiranje istraživanja. Njime se ne pruža jedinstveni skup pravila o tome kako osigurati pristup svim znanstvenim podacima i njihovu ponovnu uporabu nego se državama članicama prepušta da to utvrde.

Prijedlog je pozitivno ocijenjen i u pogledu dodane vrijednosti EU-a. To je jasno potvrđeno tijekom postupka evaluacije aktualne verzije Direktive PSI¹⁶, koja je otkrila da je smatraju važnim instrumentom koji je imao ulogu u poticanju nacionalnih tijela da otvore više podataka javnog sektora diljem EU-a te u stvaranju tržišta za proizvode i usluge utemeljene na informacijama javnog sektora u cijelom EU-u.

• Proporcionalnost

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti kako je utvrđen u članku 5. UEU-a jer sadržava odredbe koje ne prelaze ono što je potrebno za rješavanje utvrđenih problema i postizanje njegovih ciljeva.

¹⁶ SWD(2018) 145.

U prijedlogu je iznesena uravnotežena i usmjerena intervencija politike. Usmjeravanjem na nove zahtjeve u područjima u kojima je promjena potrebna, njime se smanjuje nepotreban teret usklađenosti u područjima u kojima promjena nije nužna, ali je teško izvediva. Osim toga, logika intervencije testirana u prethodnoj reviziji Direktive (osiguravanje konkurentnog tržišta za ponovnu uporabu informacija javnog sektora kao prvi korak prije primjene obveze dopuštanja ponovne uporabe) pokazala se kao učinkovita strategija jer se njome postižu ciljevi za sve skupine tijela koja su uzastopno obuhvaćena područjem primjene Direktive, i omogućuje dovoljno dugo razdoblje prilagodbe.

U popratnoj procjeni utjecaja¹⁷ navedeno je više detalja o proporcionalnosti i troškovnoj učinkovitosti opcija u ovom zakonodavnom prijedlogu.

- **Odabir instrumenta**

Ovim se prijedlogom bitno mijenja Direktiva 2003/98/EZ i dodaje niz novih odredbi. Radi jasnoće predlaže se uporaba metode preinake. Budući da je instrument koji se preinačuje direktiva, zbog dosljednosti pravnog teksta i kako bi se državama članicama olakšalo prenošenje akta, također se predlaže direktiva.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

- **Ex post evaluacija/provjera primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Kao dio Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT), postojeća Direktiva PSI bila je predmet evaluacije. U skladu sa smjernicama za bolju regulativu, u pogledu intervencije evaluacijom su ocijenjeni evaluacijski kriteriji djelotvornosti, učinkovitosti, usklađenosti, relevantnosti i dodane vrijednosti EU-a. Ocijenjeni su i gospodarski, društveni i okolišni učinci intervencije. Cilj evaluacije bio je utvrditi prilike za smanjenje regulatornih troškova i pojednostavnjenje postojećeg zakonodavstva bez negativnog utjecaja na postizanje temeljnih ciljeva politike.

Izvještaj o evaluaciji¹⁸ potvrdio je da Direktiva PSI općenito dobro funkcionira. I dalje pridonosi postizanju svojih glavnih ciljeva politike, odnosno poticanja tržišta digitalnih sadržaja za proizvode i usluge utemeljene na informacijama javnog sektora, poticanja prekograničnog iskorištavanja informacija javnog sektora i sprečavanja narušavanja tržišnog natjecanja na tržištu EU-a. Istovremeno je imala povoljan učinak na transparentnost, osnaživanje građana i učinkovitost javnog sektora.

Međutim u izvješću se navodi i da postoji niz pitanja koja treba riješiti kako bi se u potpunosti iskoristio potencijal informacija javnog sektora za europsko gospodarstvo i društvo: pružanje pristupa dinamičkim podacima u stvarnom vremenu s pomoću odgovarajućih tehničkih sredstava, smanjenje ograničenja, uključujući financijske prepreke za ponovnu uporabu visokovrijednih javnih podataka, prihvaćanje da se relevantni podaci često stvaraju kada javna poduzeća pružaju određene usluge od općeg gospodarskog interesa te tijekom istraživanja financiranih javnim sredstvima prije nego od strane samog javnog sektora, postojanje novih oblika isključivih dogovora, uporaba izuzeća od načela naplate graničnih troškova i odnos između Direktive PSI i određenih povezanih pravnih instrumenata.

¹⁷ SWD(2018) 127.

¹⁸ SWD(2018) 145.

- **Savjetovanja s dionicima**

Komisija se savjetovala o preispitivanju Direktive PSI od lipnja 2017. do kraja siječnja 2018. Cilj je bio da se ocijeni funkcioniranje Direktive, razmotri opseg preispitivanja i promisli o opcijama politike. Tijekom postupka savjetovanja zatražena su mišljenja i vlasnika informacija javnog sektora (javnih tijela) i ponovnih korisnika (javnih, privatnih, komercijalnih i nekomercijalnih dionika).

Početna procjena učinka objavljena je na posebnom *web*-mjestu za bolju regulativu i bila je dostupna za povratne primjedbe tijekom 4 tjedna (18. rujna 2017.–16. listopada 2017.). Odgovorilo je sedam dionika.

Javno savjetovanje na internetu objavljeno je na posebnom *web*-mjestu za savjetovanja i bilo je dostupno za povratne primjedbe tijekom 12 tjedana (19. rujna 2017.–15. prosinca 2017.). Na davanje doprinosa pozvane su sve zainteresirane strane, uključujući vlade, vlasnike i korisnike sadržaja javnog sektora, komercijalne i nekomercijalne ponovne korisnike, stručnjake i akademsku zajednicu te građane. Internetski upitnik obuhvatio je i evaluaciju provedbe aktualne Direktive te probleme, ciljeve i moguće opcije za budućnost. Sudionici su imali mogućnost i učitati dokument, npr. dokument o stajalištu. Komisija je s pomoću nekoliko ciljanih aktivnosti dionike obavijestila o javnom savjetovanju na internetu i pozvala ih da sudjeluju. Povratne informacije dobivene su od 273 dionika. Razmotreno je ukupno 56 dokumenata koji su primljeni do kraja savjetovanja, odnosno do kraja siječnja 2018.

Kao dio postupka evaluacije i procjene učinka organiziran je i niz događaja za dionike kako bi se razmotrila određena pitanja i/ili usmjerilo na određene dionike, uključujući javnu raspravu održanu 19. siječnja 2018., koja je bila otvorena za sve koji žele pridonijeti raspravi o budućem obliku Direktive PSI. Nadalje, održano je nekoliko *ad hoc* sastanaka s predstavnicima dionika.

Opći zaključak savjetovanja bio je da, iako Direktiva PSI općenito dobro funkcionira, postoje područja koja bi trebalo preispitati, kao što su dostupnost dinamičkih podataka, pravila naplate i šira dostupnost visokovrijednih informacija javnog sektora, uključujući istraživačke podatke i podatke dobivene u kontekstu obavljanja javne zadaće.

- **Prikupljanje i primjena stručnih znanja**

Proces pripreme prijedloga temeljio se na studiji o funkcioniranju Direktive PSI (SMART 2017/0061)¹⁹. Cilj je studije bio pomoći Komisiji u evaluaciji postojećeg pravnog i političkog okvira koji se primjenjuje na pristup podacima i njihovu ponovnu uporabu (ocjena uloge Direktive PSI u promicanju ponovne uporabe informacija javnog sektora diljem Europe) te provjeriti može li se poboljšati kako bi se pristupilo rješavanju određenih utvrđenih slabosti i/ili novih problema koji su se pojavili od zadnje revizije Direktive (osobito ocjenom očekivanih učinaka određenog broja opcija/kombinacija politika). Studija se oslanjala na kombinaciju izvora i metoda, uključujući strateške intervjue, istraživanje dokumentacije, razgovore s dionicima na razini EU-a i na nacionalnoj razini, radionice s praktičarima iz javnog sektora i akademskom zajednicom, kao i s ponovnim korisnicima informacija javnog sektora i sudionicima u podatkovnom gospodarstvu, internetske ankete s javnim tijelima, uključujući javne kulturne ustanove, obrazovna i istraživačka tijela i zajednicu ponovnih korisnika, te analizu javnog internetskog savjetovanja koje je pokrenula Komisija.

¹⁹ Studiju je proveo konzorcij koji su činili Deloitte, Open Evidence, Wik Consult, Time Lex, Spark i Lisbon Council.

U sklopu pripremnog rada Komisija je analizirala i najnovije izvješće o zrelosti otvorenih podataka u Europi²⁰, u kojem je izmjerena zrelost otvorenih podataka u cijeloj Europi s pomoću niza pokazatelja usklađenih s odredbama Direktive PSI. Analiza je dopunjena informacijama iz dostupnih izvješća država članica, dobivenih u okviru praćenja usklađenosti s Direktivom PSI u skladu s njezinim člankom 13. stavkom 2. Dodatni doprinosi država članica zaprimljeni su na sastanku stručne skupine država članica o informacijama javnog sektora 15. studenoga 2017. i na sastanku strateške skupine za jedinstveno digitalno tržište 22. veljače 2018.

- **Procjena učinka**

Prijedlog se temelji na procjeni učinka koja je dobila pozitivno mišljenje sa zadržkama Komisijina Odbora za regulatorni nadzor 16. ožujka 2018²¹. Pitanja koja je postavio Odbor za regulatorni nadzor razmotrena su u revidiranoj verziji radnog dokumenta službi Komisije o procjeni učinka²², u kojem se u posebnom dijelu opisuju promjene unesene na temelju mišljenja Odbora za regulatorni nadzor.

U procjeni učinka razmotrene su sljedeće mogućnosti: a) osnovni scenarij (zadržavanje postojećeg pristupa bez promjena), b) obustava postojećih mjera EU-a (stavljanje izvan snage Direktive PSI), c) samo pravno neobvezujuće mjere i d) prilagođeno rješenje koje se sastoji i od izmjena Direktive PSI i od pravno neobvezujućih mjera.

Dok su opcije b) i c) odbačene u ranoj fazi, opcija a) zadržana je kao osnovni scenarij, a opcija d) predstavljena je kao dva moguća paketa: jedan sa svim elementima manjeg zakonodavnog intenziteta, a drugi sa svim elementima većeg zakonodavnog intenziteta. Elementi obuhvaćeni svakim paketom bili su uporaba sučelja za programiranje aplikacija za dinamičke podatke, revizija pravila naplate, dostupnost podataka proizašlih iz financiranja istraživanja javnim sredstvima i podataka u posjedu javnih poduzeća i privatnih subjekata iz prometnog i komunalnog sektora te učinak zaključavanja podataka.

Oba paketa bila su predmet detaljne analize u odnosu na osnovni scenarij. Na temelju dokaza predstavljenih u procjeni učinka kao mogućnost kojoj se daje prednost odabran je miješani paket regulatorne intervencije manjeg intenziteta u kombinaciji s ažuriranjem postojećih pravno neobvezujućih mjera, na temelju sljedećih elemenata:

Dinamički podaci/sučelja za programiranje aplikacija: neobvezujuće pravilo da države članice dinamičke podatke pravodobno stave na raspolaganje i da uvedu sučelja za programiranje aplikacija. Stroga obveza da se to učini postojat će za ograničeni broj temeljnih visokovrijednih skupova podataka (donijet će se delegiranim aktom).

Naplata: stroža pravila za države članice za primjenu iznimaka od općeg pravila da tijela javnog sektora ne mogu naplaćivati više od graničnih troškova za širenje podataka. Sastavljanje popisa temeljnih visokovrijednih skupova podataka koji bi trebali biti slobodno dostupni u svim državama članicama (isti skupovi podataka kao prethodno navedeno, donijet će se delegiranim aktom).

Podaci u prometnom i komunalnom sektoru: bit će obuhvaćena samo javna poduzeća, ne i privatna društva. Primjenjivat će se ograničeni skup obveza: javna poduzeća mogu naplaćivati više od graničnih troškova za širenje i nemaju nikakvu obvezu objaviti podatke koje ne žele objaviti.

²⁰ <https://www.europeandataportal.eu/en/highlights/open-data-maturity-europe-2017>

²¹ SEC(2018) 206.

²² SWD(2018) 127.

Istraživački podaci: Države članice bit će obvezne razviti politike za otvoreni pristup istraživačkim podacima koji proizlaze iz istraživanja financiranih javnim sredstvima uz istovremeno očuvanje fleksibilnosti u provedbi. Direktivom PSI obuhvatit će se i istraživački podaci kojima je na temelju obveza otvorenog pristupa već omogućen pristup, s naglaskom na aspektima ponovne uporabljivosti.

Neisključivost: zahtjevi transparentnosti za javno-privatne sporazume koji uključuju informacije javnog sektora (*ex ante* provjera, mogu je provesti nacionalna tijela za tržišno natjecanje, i otvorenost stvarnog sporazuma).

To je kombinirano s ažuriranjem Preporuke o pristupu i čuvanju znanstvenih podataka²³ i pojašnjenjem međudjelovanja između Direktive PSI te Direktive o bazama podataka i Direktive INSPIRE.

Odabrana opcija omogućuje ciljanu i proporcionalnu intervenciju, koja predstavlja postupno jačanje Komisijine politike otvorenih podataka. Vjeruje se da će to dovesti do znatnog poboljšanja u odnosu na osnovni scenarij. Općenito je prihvatljiva dionicima i može se realno ostvariti u razumnom roku jer nema bitnog neslaganja država članica. Iako su se koristi od scenarija regulatorne intervencije većeg intenziteta smatrale značajnima, taj su scenarij općenito odlikovali i slabija izvedivost, viši troškovi usklađivanja te veći rizici za pravnu usklađenost i usklađenost politika.

- **Primjerenost propisa i pojednostavljivanje**

Prijedlog je važan doprinos ostvarenju ciljeva programa REFIT. Utječe na dvije velike skupine dionika: ponovne korisnike i tijela u posjedu dokumenata obuhvaćenih Direktivom, ali uvodi obveze samo za potonje. Pri razmatranju tih obveza trebalo bi uzeti u obzir činjenicu da je nekoliko zahtjeva Direktive, točnije oni povezani s praktičnim dogovorima za stavljanje podataka na raspolaganje, dio ukupnih nastojanja u smjeru digitalizacije javne uprave²⁴, a ne posebni troškovi povezani s Direktivom PSI.

Međutim prijedlog sadržava odredbe koje su, u skladu s Komisijinim programom REFIT, usmjerene na daljnje smanjenje administrativnog opterećenja i povećanu uštedu troškova povezanih s provedbom Direktive, među ostalim putem pravila naplate i pojašnjenja međudjelovanja s drugim pravnim instrumentima EU-a, kao što su Direktiva o bazama podataka i Direktiva INSPIRE. Osim toga, povećana uporaba sučelja za programiranje aplikacija i proaktivno objavljivanje dinamičkih podataka na internetu dovest će do smanjenja administrativnog opterećenja tijela javnog sektora zbog manjeg broja zahtjeva za ponovnu uporabu koje treba obraditi i do manjeg rizika od pritužbi (uključujući sudski postupak), dok će se ukidanjem obveze izvješćivanja smanjiti administrativno opterećenje i povezani troškovi tijela javnog sektora na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.

Za vlasnike dokumenata na koje se Direktiva odnosi kao rezultat ove inicijative, cilj je prijedloga ograničavanje administrativnog opterećenja. Za dokumente koje posjeduju određena javna poduzeća koja pružaju usluge od općeg gospodarskog interesa prijedlogom se ograničava utjecaj na tri načina. Kao prvo, obveze iz ove Direktive primjenjuju se samo u mjeri u kojoj je predmetno javno poduzeće donijelo odluku da određene dokumente stavi na raspolaganje za ponovnu uporabu. Kao drugo, postupovne obveze za obradu zahtjeva za ponovnu uporabu na određeni način i u okviru određenih rokova ne primjenjuju na ovu skupinu vlasnika podataka. Naposljetku, obveze da dokumente stave na raspolaganje putem

²³ C(2018) 2375.

²⁴ Vidjeti: Mjera politike 4. Izjave iz Tallinna, <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/ministerial-declaration-egovernment-tallinn-declaration>.

određenih tehničkih sredstava podliježu iznimkama ako su preveliko opterećenje za poduzeća. Za istraživačke podatke, posebnu kategoriju dokumenata koje izrađuju znanstveni istraživači, prijedlogom se ograničava utjecaj primjenom samo na istraživačke podatke za koje je istraživač već poduzeo sve relevantne napore kako bi podatke učinio javno dostupnima, a posebno putem internetskih repozitorija koji su osmišljeni kako bi se automatizirao postupak širenja, čime bilo kakva intervencija istraživača u pitanju postaje nepotrebna. Međutim, takvi internetski repozitoriji, koje obično financiraju akademske ustanove, imaju specijalizirane službe za pomoć kako bi se ponovnim korisnicima pomoglo u vezi s tehničkim poteškoćama s pristupom dokumentima koje sadržavaju.

Istodobno se prijedlogom omogućuje da poslovni subjekti (uglavnom MSP-ovi) znatno jednostavnije iskoriste internetsku dostupnost visokokvalitetnih podataka bez troškova. Time će se ukloniti potreba za pojedinačnim zahtjevima, kao i svi transakcijski troškovi, što dodatno pridonosi ispunjenju ciljeva REFIT-a.

- **Temeljna prava**

Prijedlog ne predstavlja nikakve posebne poteškoće u smislu usklađenosti s temeljnim pravima. Prijedlog je u skladu s pravom na zaštitu osobnih podataka (članak 8. Povelje o temeljnim pravima).

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog nema utjecaj na proračun Europske unije.

5. OSTALI DIJELOVI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Komisija će pratiti učinak ove Direktive putem redovite aktivnosti „ocjene okruženja” koju provodi Europski portal za podatke, a iz koje se crpe podaci za godišnje izvješće o zrelosti otvorenih podataka.

Izmijenjena je klauzula o preispitivanju kako bi omogućila da se sljedeća procjena učinka Direktive provede četiri godine nakon datuma prenošenja Direktive o izmjeni. Evaluacijom će se ispitati je li Direktiva pridonijela ostvarenju svojeg općeg cilja, a to je da pridonese jačanju podatkovnoga gospodarstva EU-a jačanjem pozitivnog učinka ponovne uporabe podataka javnog sektora na gospodarstvo i društvo. Temeljit će se na pet kriterija učinkovitosti, djelotvornosti, relevantnosti, usklađenosti i dodane vrijednosti EU-a te će pružiti temelj za procjene učinka mogućih daljnjih mjera.

Što se tiče istraživačkih podataka, nacionalne referentne točke osnovane Preporukom o pristupu i čuvanju znanstvenih podataka od 17. srpnja 2012. kako je revidirana 25. travnja 2018.²⁵, izvijestit će o popratnim mjerama.

- **Dokumenti s objašnjenjima**

Uzimajući u obzir područje primjene prijedloga i činjenicu da je riječ o preinaci postojeće direktive koju su sve države članice u potpunosti prenijele, nije opravdano ni razmjerno zahtijevati dokumente s obrazloženjima o prenošenju.

²⁵ C(2018) 2375.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

U poglavlju I. definira se materijalno područje primjene Direktive i opće načelo.

Preinakom se područje primjene Direktive proširuje na dokumente u posjedu javnih poduzeća koja djeluju u područjima definiranim u Direktivi 2014/25/EU o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga na temelju Uredbe (EZ) br. 1370/2007 u mjeri u kojoj su izrađeni u okviru pružanja usluga u općem interesu, kako je definirano zakonom ili drugim obvezujućim propisima u državi članici.

Područje primjene proširuje se i na određene istraživačke podatke, specifičnu kategoriju dokumenata izrađenih kao dio znanstvenih istraživanja, odnosno na rezultate znanstvenog procesa utvrđivanja činjenica (eksperimente, ispitivanja i slično) koji su u osnovi znanstvenog procesa, dok su publikacije u znanstvenim časopisima i dalje izuzete iz područja primjene jer predstavljaju dodatne izazove u pogledu upravljanja pravima. Posljedično, prethodno izuzeće dokumenata u posjedu obrazovnih i istraživačkih ustanova, uključujući organizacije osnovane za prijenos rezultata istraživanja, škole i sveučilišta, osim sveučilišnih knjižnica, bit će ograničeno.

Opće načelo da dokumenti obuhvaćeni područjem primjene Direktive budu slobodni za ponovnu uporabu za komercijalne i nekomercijalne svrhe u skladu s uvjetima određenima u ovoj Direktivi (članak 3.) nije se promijenilo za dokumente u okviru područja primjene Direktive prije preinake. Za dokumente za koje je područje primjene prošireno preinakom, opće načelo primjenjuje se samo u mjeri u kojoj su predmetna javna poduzeća stavila dokumente na raspolaganje za ponovnu uporabu (istovjetno odredbama koje se trenutačno primjenjuju na dokumente za koje knjižnice, uključujući sveučilišne knjižnice, muzeji i arhivi posjeduju prava intelektualnog vlasništva (članak 3. stavak 2. Direktive 2003/98/EZ kako je izmijenjena Direktivom 2013/13/EU)) ili – u slučaju istraživačkih podataka – ako je istraživač takve istraživačke podatke stavio na raspolaganje putem internetskog repozitorija istraživačkih podataka kao rezultat zahtjeva koje su financijeri istraživanja odredili istraživaču radi dopuštanja pristupa i ponovne uporabe takvih podataka široj javnosti („financijerova obveza otvorenog pristupa”).

Člankom 1. stavkom 6. pojašnjava se da se tijelo javnog sektora koje je nositelj prava ne može pozvati na tzv. pravo *sui generis* koje štiti proizvođače baza podataka predviđeno u članku 7. Direktive 96/9/EZ o pravnoj zaštiti baza podataka kao razlog za zabranu ponovne uporabe sadržaja baze podataka.

Poglavlje II. (članak 4.) mijenja se kako bi se utvrdilo da se postupovni zahtjevi ne primjenjuju na javna poduzeća ili u odnosu na istraživačke podatke kako bi se smanjio administrativni učinak za relevantna tijela ili organizacije.

Poglavlje III. obuhvaća niz prilagodbi uvjeta i način na koji se podaci stavljaju na raspolaganje za ponovnu uporabu. Člankom 5. uzima se u obzir sve veća važnost dinamičkih podataka („u stvarnom vremenu”) i uključuje zahtjev da tijela javnog sektora stave takve podatke na raspolaganje putem sučelja za programiranje aplikacija (API). Članak 6. mijenja se kako bi se utvrdilo da pristup dokumentima može biti i besplatan. Besplatno pružanje dokumenata posebno se odnosi na istraživačke podatke i na visokovrijedne skupove podataka definirane u skladu s delegiranim aktom na temelju članka 13. Prijedlogom se potvrđuje da troškovi anonimizacije dokumenata koji sadržavaju osobne podatke mogu biti uključeni u izračun troškova. U članku 10. navodi se da države članice moraju pružati potporu u pogledu dostupnosti istraživačkih podataka donošenjem nacionalnih politika i odgovarajućim mjerama

usmjerenima na omogućivanje pristupa svim podacima iz istraživanja financiranih javnim sredstvima („politike otvorenog pristupa”). Osim toga, predviđa se da se podaci koji su već dostupni u repozitorijima istraživačkih podataka s „otvorenim pristupom” mogu ponovno uporabiti za komercijalne i nekomercijalne svrhe u skladu s odredbama Direktive.

Poglavlje IV. (članak 12.) mijenja se kako bi se utvrdilo da se zabrana isključivih dogovora odnosi i na dogovore kojima se izričito ne dodjeljuje isključivo pravo na ponovnu uporabu dokumenata, ali može dovesti do situacije u kojoj je pristup ograničen na jednog ili vrlo malo ponovnih korisnika.

Dodano je novo poglavlje V. u kojem se definira posebna kategorija visokovrijednih skupova podataka. Kategorija visokovrijednih skupova podataka podskup je dokumenata na koji se Direktiva primjenjuje u skladu s njezinim člankom 1. i čija je ponovna uporaba povezana s važnim socioekonomskim koristima. Popis takvih visokovrijednih skupova podataka određuje se u delegiranom aktu u skladu s člankom 290. UFEU-a. Tim delegiranim aktom utvrđuju se i načini njihova objavljivanja i ponovne uporabe. U načelu, ponovna uporaba takvih visokovrijednih skupova podataka trebala bi biti besplatna, a za dinamičke sadržaje kao sredstvo širenja upotrebljavaju se sučelja za programiranje aplikacija (API).

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora (preinaka)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice ☒ o funkcioniranju Europske unije ☒, a posebno njegov članak 95. ☒ 114. ☒,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora²⁶,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²⁷,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

↓ novo

- (1) Direktiva 2003/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁸ značajno je izmijenjena. S obzirom na daljnje izmjene tu bi direktivu radi jasnoće trebalo preinačiti.
- (2) U skladu s člankom 13. Direktive 2003/98/EZ i pet godina nakon donošenja Direktive 2013/37/EU o izmjeni, Komisija je, nakon savjetovanja s relevantnim dionicima, provela evaluaciju i preispitivanje funkcioniranja Direktive u okviru Programa za primjerenost i učinkovitost propisa²⁹.
- (3) Nakon savjetovanja s dionicima i u svjetlu rezultata procjene učinka³⁰ Komisija je smatrala da je potrebno djelovanje na razini Unije kako bi se pristupilo uklanjanju preostalih i novih prepreka rasprostranjenju ponovnoj uporabi informacija javnog sektora i informacija iz istraživanja financiranih javnim sredstvima u cijeloj Uniji te kako bi se ažuriralo zakonodavni okvir u skladu s napretkom digitalnih tehnologija kao što su umjetna inteligencija i internet stvari.
- (4) Materijalne izmjene u zakonodavnom tekstu kako bi se u potpunosti iskoristio potencijal informacija javnog sektora za europsko gospodarstvo i društvo usredotočene su na sljedeća područja: pružanje pristupa dinamičkim podacima u

²⁶ SL C [...], [...], str. [...].

²⁷ SL C [...], [...], str. [...].

²⁸ Direktiva 2003/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. studenoga 2003. o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora (SL L 345, 31.12.2003., str. 90.).

²⁹ SWD(2018) 145.

³⁰ SWD(2018) 127.

stvarnom vremenu s pomoću odgovarajućih tehničkih sredstava, povećanje ponude visokovrijednih javnih podataka za ponovnu uporabu, uključujući iz javnih poduzeća, organizacija koje provode istraživanja i organizacija koje financiraju istraživanja, suočavanje s pojavom novih oblika isključivih dogovora, uporaba izuzeća od načela naplate graničnih troškova i odnos između ove Direktive i određenih povezanih pravnih instrumenata, uključujući Direktivu 96/9/EZ³¹ i Direktivu 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³².

↓ 2003/98/EZ uvodna izjava 1.

- (5) Ugovorom je predviđeno uspostavljanje unutarnjeg tržišta i sustava kojim se osigurava da natjecanje na unutarnjem tržištu ne bude narušeno. Usklađenost pravila i praksi u državama članicama koji se odnose na iskorištavanje informacija javnog sektora doprinosi ostvarivanju tih ciljeva.

↓ 2013/37/EU uvodna izjava 1.
(prilagođeno)
⇒ novo

- (6) ⇒ Javni sektor u državama članicama u mnogim područjima djelatnosti prikuplja, izrađuje, reproducira i širi velik raspon informacija kao što su socijalne, gospodarske, zemljopisne, meteorološke, turističke, poslovne, patentne i obrazovne informacije. ⇐ Dokumenti ☒ izvršne, zakonodavne ili pravosudne prirode ☒ koje stvaraju tijela javnog sektora ~~država članica~~ predstavljaju opsežan, raznolik i vrijedan izvor informacija koji može koristiti ekonomiji znanja.

↓ 2013/37/EU uvodne izjave 2. i 5. (prilagođeno)

- (7) Direktivom 2003/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. studenoga 2003. o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora ~~utvrđuje se~~ ☒ utvrđen je ☒ minimalni skup pravila kojima se uređuju ponovna uporaba i praktični načini olakšavanja ponovne uporabe postojećih dokumenata u posjedu tijela javnog sektora država članica ☒, uključujući izvršna, zakonodavna i sudska tijela ☒. Od ☒ donošenja ☒ ~~usvajanja~~ prvog skupa pravila o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora ~~u 2003.~~, količina podataka u svijetu, uključujući javne podatke, eksponencijalno je porasla, a nastaju i ☒ prikupljaju ☒ ~~sakupljaju~~ se nove vrste podataka. Usporedno, svjedoci smo neprekinutom razvoju tehnologija za analizu, iskorištavanje i obradu podataka. Ovakav brzi tehnološki razvoj omogućuje stvaranje novih usluga i aplikacija koje se temelje na uporabi, grupiranju ili kombiniranju podataka. Pravila ~~usvojena~~ ☒ izvorno donesena ☒ 2003. ☒ i naknadno izmijenjena 2013. ☒ više ne idu u korak s ovim brzim promjenama te se stoga gospodarske i društvene prednosti koje donosi ponovna uporaba javnih podataka ne iskorištavaju.

³¹ Direktiva 96/9/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 1996. o pravnoj zaštiti baza podataka (SL L 77, 27.3.1996., str. 20.).

³² Direktiva 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE) (SL L 108, 25.4.2007., str. 1.).

↓ 2003/98/EZ uvodna izjava 2.
(prilagođeno)

- (8) Razvoj prema ☒ podatkovno utemeljenom ☒ ~~informacijskom društvu i društvu znanja~~ utječe na život svih građana u Zajednici, ☒ među ostalim ☒ ~~između ostalog~~ omogućujući im pronalaženje novih načina za pristup znanju i njegovo stjecanje.
-

↓ 2003/98/EZ uvodna izjava 3.
(prilagođeno)

- (9) Digitalni sadržaj igra važnu ulogu u tom razvoju. Proizvodnja sadržaja posljednjih je godina dovela i još uvijek dovodi do brzog otvaranja radnih mjesta. Većina se radnih mjesta otvara ☒ u inovativnim novoosnovanim poduzećima i MSP-ovima ☒ ~~u malim novonastalim poduzećima.~~
-

↓ 2003/98/EZ uvodna izjava 4.

~~Javni sektor prikuplja, izrađuje, reproducira i širi u mnogim područjima djelatnosti široki raspon informacija kao što su socijalne, gospodarske i zemljopisne informacije, informacije o vremenu te turističke, poslovne, patentne i obrazovne informacije.~~

↓ 2003/98/EZ uvodna izjava 5.
(prilagođeno)

- (10) Jedan od glavnih ciljeva uspostavljanja unutarnjeg tržišta jest stvaranje uvjeta koji vode razvoju usluga na ~~razini Zajednice~~ ☒ na razini Unije ☒. Informacije javnog sektora važan su primarni materijal za proizvode i usluge s digitalnim sadržajem, a s razvojem bežičnih usluga sadržaja postat će još važnijim izvorom sadržaja. S tim u vezi bit će također bitna široka prekogranična zemljopisna pokrivenost. ~~Šire~~ ☒ Široke ☒ mogućnosti ponovne uporabe informacija javnog sektora trebaju europskim poduzećima između ostalog omogućiti iskorištavanje vlastitih potencijala te doprinijeti gospodarskom razvoju i otvaranju radnih mjesta.
-

↓ 2013/37/EU uvodna izjava 4.

- (11) Omogućivanje ponovne uporabe dokumenata u posjedu tijela javnog sektora predstavlja dodatnu vrijednost za ponovne korisnike, krajnje korisnike i za društvo općenito, a u mnogim slučajevima i za samo javno tijelo tako što promiče transparentnost i pouzdanost te omogućuje povratnu informaciju od ponovnog korisnika i krajnjeg korisnika omogućujući dotičnom tijelu javnog sektora poboljšanje kvalitete prikupljenih informacija.
-

↓ 2003/98/EZ uvodna izjava 6.
(prilagođeno)

- (12) U državama članicama postoje znatne razlike u pravilima i praksama iskorištavanja izvora informacija javnog sektora koje predstavljaju zapreke ostvarivanju punoga gospodarskog potencijala tog ključnog dokumentacijskog izvora. ~~Tradicionalna~~ Praksa korištenja informacija javnog sektora u tijelima javnog sektora ☒ i dalje se

razlikuje među državama članicama ~~☒ razvijala se na vrlo različite načine~~. To treba uzeti u obzir. Stoga nacionalna pravila i prakse za ponovnu uporabu dokumenata javnog sektora treba minimalno uskladiti u slučajevima kad razlike u nacionalnim propisima i praksama ili pomanjkanje jasnoće sprečavaju nesmetano funkcioniranje unutarnjeg tržišta te pravilan razvoj informacijskog društva u Zajednici.

↓ 2013/37/EU uvodna izjava 3.
(prilagođeno)

- (13) Politika otvorenih podataka koja potiče široku dostupnost i ponovnu uporabu informacija javnog sektora za privatnu ili komercijalnu uporabu s minimalnim pravnim, tehničkim ili financijskim ograničenjima ili bez njih, a koja promiče kruženje informacija ne samo za gospodarske subjekte već i za javnost, može igrati važnu ulogu u razvoju novih usluga koje se temelje na novim načinima objedinjavanja i uporabe tih informacija, pospješiti gospodarski rast i poticati društvenu angažiranost. ~~Međutim, za to su potrebni podjednaki konkurentski uvjeti na razini Unije s obzirom na to je li ponovna uporaba dokumenata odobrena ili ne, što se ne može postići ako se ponovna uporaba određuje različitim pravilima i praksama dotičnih država članica ili tijela javnog sektora.~~

↓ 2003/98/EZ uvodna izjava 7.

- (14) Štoviše, bez minimalnog usklađivanja na razini Zajednice te razlike mogu biti čak i znatnije kao posljedica zakonodavnih djelovanja na nacionalnoj razini koja su u jednom broju država članica već započeta kako bi se odgovorilo na tehnološke izazove. Utjecaj takvih zakonodavnih razlika i nesigurnosti postat će znatniji u daljnjem razvoju informacijskog društva koje je već uvelike povećalo prekogranično korištenje informacija.

↓ 2013/37/EU uvodna izjava 6.
(prilagođeno)
⇒ novo

- (15) ~~Istodobno, Države članice su u skladu s Direktivom 2003/98/EZ utvrdile politike ponovne uporabe, a neke od njih usvojile su ambiciozne pristupe otvorenih podataka kako bi olakšale ponovnu uporabu dostupnih javnih podataka građanima i~~ ~~☒ poduzećima~~ ~~☒ kompanijama~~ ~~iznad minimalne razine koju se utvrđuje tom Direktivom. Kako bi se spriječila različita pravila u različitim državama članicama koja služe kao prepreka međugraničnoj ponudi proizvoda i usluga te da se omogući ponovna uporaba usporedivih skupova javnih podataka za sveeuropske aplikacije koje se na njima temelje, potrebna je minimalna usklađenost kako bi se utvrdilo koji su javni podaci dostupni za ponovnu uporabu na unutarnjem tržištu informacija, u skladu s važećim režimom pristupa.~~ ⇒ Odredbe zakonodavstva Unije i država članica koje premašuju te minimalne zahtjeve, posebno u slučajevima sektorskog zakonodavstva, trebale bi se i dalje primjenjivati. Primjeri odredbi koje premašuju minimalnu razinu usklađenosti iz ove Direktive obuhvaćaju niže donje granice dopustivih pristojbi za ponovnu uporabu od donjih granica predviđenih člankom 6. ili manje ograničavajuće uvjete dozvole od onih koji su navedeni u članku 8. Posebno, ovom se Direktivom ne bi trebale dovoditi u pitanje odredbe koje premašuju minimalnu razinu usklađenosti iz ove Direktive, kako je utvrđeno delegiranim uredbama Komisije donesenima na

temelju Direktive 2010/40/EU Europskog Parlamenta i Vijeća o okviru za uvođenje inteligentnih prometnih sustava u cestovnom prometu i za veze s ostalim vrstama prijevoza. ⇐

↓ 2003/98/EZ uvodna izjava 8.

- (16) Potreban je opći okvir za uvjete kojima se uređuje ponovna uporaba dokumenata javnog sektora kako bi se osigurali poštenu, razmjerni i nediskriminirajući uvjeti za ponovnu uporabu takvih informacija. Tijela javnog sektora prikupljaju, izrađuju, reproduciraju i šire dokumente za ispunjavanje svojih javnih zadataka. Uporaba takvih dokumenata zbog drugih razloga predstavlja ponovnu uporabu. Politika država članica može ići preko minimalnih standarda utvrđenih ovom Direktivom i tako omogućiti širu ponovnu uporabu.

↓ 2013/37/EU uvodna izjava 10.
(prilagođeno)

- (17) ☒ Ova ☒ Direktiva ~~2003/98/EZ~~ trebala bi se primjenjivati na dokumente koje dotična tijela javnog sektora pružaju kao dio njihovih javnih zadaća kako je to definirano zakonodavstvom ili drugim obvezujućim pravilima država članica. Ako ta pravila ne postoje, javne zadaće trebale bi se odrediti u skladu s uobičajenom administrativnom praksom država članica, pod uvjetom da je područje primjene javnih zadaća transparentno i podložno preispitivanju. Javne zadaće mogle bi se definirati općenito ili za svaki slučaj posebno za pojedinačna tijela javnog sektora.

↓ 2003/98/EZ uvodna izjava 9.
(prilagođeno)
⇒ novo

- (18) ~~Ova Direktiva ne sadrži obvezu dopuštanja ponovne uporabe dokumenata. Odluka o tome hoće li se odobriti ponovna uporaba ili ne prepuštena je državama članicama ili dotičnom tijelu javnog sektora.~~ Ova se Direktiva treba primjenjivati na dokumente koji su stavljeni na raspolaganje za ponovnu uporabu kad tijela javnog sektora dozvoljavaju, prodaju, šire, razmjenjuju ili daju informacije. Kako bi se izbjegle unakrsne subvencije, ponovna uporaba treba uključivati daljnju uporabu dokumenata unutar same organizacije za one djelatnosti koje nisu obuhvaćene njezinim javnim zadaćama. Djelatnosti koje nisu obuhvaćene javnom zadaćom obično će uključivati opskrbu dokumentima koji se izrađuju i naplaćuju isključivo na komercijalnoj osnovi te u natjecanju s drugima na tržištu. ~~Definicija „dokumenta” ne obuhvaća računalne programe.~~

- (19) ⇐ Ovom Direktivom utvrđuje se obveza država članica da omogućuju ponovnu uporabu dokumenata, osim kad je pristup ograničen ili isključen na temelju nacionalnih propisa o pristupu dokumentima ili kad podliježe drugim iznimkama utvrđenima ovom Direktivom. ⇐ ~~Ova se Direktiva se oslanja na postojeće režime pristupa u državama članicama i njom se ne izmjenjuju nacionalna pravila za pristup dokumentima. Ona se ne primjenjuje u slučajevima u kojima građani ili poduzeća mogu, prema određenom režimu pristupa, dobiti dokument samo ako mogu dokazati poseban interes. Na razini Zajednice~~ ☒ Unije ☒ člancima 41. (pravo na dobru upravu) i 42. Povelje o temeljnim pravima Europske unije priznato je pravo svakoga građanina Unije i svake fizičke ili pravne osobe koja boravi ili ima registrirano sjedište

u državi članici da ima pristup dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije. Treba poticati tijela javnog sektora da stave na raspolaganje za ponovnu uporabu sve dokumente koje posjeduju. Tijela javnog sektora trebaju promicati i poticati ponovnu uporabu dokumenata u onim slučajevima kad tijelo javnog sektora ima pravo odobriti njihovu ponovnu uporabu, uključujući službene tekstove zakonodavne i upravne prirode.

↓ novo

- (20) Države članice pružanje usluga od općeg interesa često povjeravaju subjektima izvan javnog sektora uz održavanje visoke razine nadzora nad takvim subjektima. Istovremeno, odredbe Direktive 2003/98/EZ primjenjuju se samo na dokumente u posjedu tijela javnog sektora, dok javna poduzeća nisu obuhvaćena njezinim područjem primjene. Time se smanjuje dostupnost za ponovnu uporabu dokumenata nastalih pružanjem usluga od općeg interesa u nizu područja, posebno u sektoru komunalnih usluga. Smanjuje se i potencijal za uspostavu prekograničnih usluga na temelju dokumenata u posjedu javnih poduzeća koja pružaju usluge od općeg interesa.
- (21) Stoga bi Direktivu 2003/98/EZ trebalo izmijeniti kako bi se osiguralo da se njezine odredbe mogu primjenjivati na ponovnu uporabu dokumenata koje proizvode javna poduzeća pri pružanju usluga od općeg interesa u djelatnostima navedenima u člancima od 8. do 14. Direktive 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća³³ te javna poduzeća koja djeluju kao operateri javne usluge u skladu s člankom 2. Uredbe (EZ) br. 1370/2007 Europskog parlamenta i Vijeća o uslugama javnog željezničkog i cestovnog prijevoza putnika, javna poduzeća koja djeluju kao zračni prijevoznici koji ispunjavaju obveze javnih usluga u skladu s člankom 16. Uredbe (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici i javna poduzeća koja djeluju kao brodari Zajednice koji ispunjavaju obveze javnih usluga u skladu s člankom 4. Uredbe (EEZ) br. 3577/92 od 7. prosinca 1992. primjenjujući načelo slobode pružanja usluga u pomorskom prometu unutar država članica (pomorska kabotaža).
- (22) Ova Direktiva ne bi trebala sadržavati obvezu dopuštanja ponovne uporabe dokumenata koje proizvode javna poduzeća. Odluka o tome hoće li se odobriti ponovna uporaba prepuštena je dotičnom javnom poduzeću. Javno poduzeće trebalo bi poštovati obveze utvrđene u poglavljima III. i IV. ove Direktive tek nakon što dokument odluči staviti na raspolaganje za ponovnu uporabu, posebno u pogledu formata, naplate, transparentnosti, dozvola, nediskriminacije i zabrane isključivih dogovora. S druge strane, od javnog poduzeća ne zahtijeva se da poštuje zahtjeve utvrđene u poglavlju II., primjerice pravila koja se primjenjuju na obradu zahtjeva.
- (23) Količina nastalih istraživačkih podataka eksponencijalno raste i postoji potencijal za njihovu ponovnu uporabu izvan znanstvene zajednice. Kako bi se na učinkovit i cjelovit način suočilo sa sve većim društvenim izazovima, postalo je ključno i neodgodivo omogućiti pristup, kombiniranje i ponovnu uporabu podataka iz različitih izvora te u različitim sektorima i disciplinama. Istraživački podaci obuhvaćaju statističke podatke, rezultate pokusa, mjerenja, promatranja u okviru terenskog rada, rezultate anketa, zapise intervjua i slike. Obuhvaćaju i metapodatke, specifikacije i

³³ Direktiva 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetske i prometne te sektoru poštanskih usluga i stavljanju izvan snage Direktive 2004/17/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 243.).

druge digitalne objekte. Istraživački podaci razlikuju se od znanstvenih članaka kojima se izvješćuju i komentiraju podaci proizašli iz znanstvenog istraživanja. Otvorena dostupnost i ponovna upotrebljivost rezultata znanstvenih istraživanja financiranih javnim sredstvima godinama su bile predmet posebnih inicijativa politike. Politikama otvorenog pristupa posebno se nastojalo istraživačima i općoj javnosti omogućiti pristup istraživačkim podacima što ranije u procesu širenja te njihovu uporabu i ponovnu uporabu. Otvoreni pristup pomaže poboljšati kvalitetu, smanjiti potrebu za nepotrebnim ponavljanjem istraživanja, ubrzati znanstveni napredak, suzbijati znanstvene prevare i općenito može pogodovati gospodarskom rastu i inovativnosti. Osim otvorenog pristupa, planiranje upravljanja podacima brzo postaje standard znanstvene prakse za osiguravanje načela lakog pronalaženja, dostupnosti, interoperabilnosti i ponovne upotrebljivosti podataka (načela FAIR).

- (24) Zbog prethodno navedenih razloga, primjereno je državama članicama odrediti obvezu da donesu politike o otvorenom pristupu za rezultate javno financiranih istraživanja i osiguraju da te politike provode sve istraživačke organizacije i organizacije koje financiraju istraživanja. Politike otvorenog pristupa obično obuhvaćaju niz iznimaka u pogledu osiguravanja otvorene dostupnosti rezultata znanstvenih istraživanja. Komisija je 17. srpnja 2012. donijela Preporuku o pristupu i čuvanju znanstvenih podataka ažuriranu 25. travnja 2018.³⁴ u kojoj su među ostalim opisane relevantne sastavnice politika otvorenog pristupa. Osim toga, trebalo bi poboljšati uvjete ponovne uporabe određenih rezultata istraživanja. Određene obveze koje proizlaze iz ove Direktive trebalo bi stoga proširiti na istraživačke podatke nastale u okviru znanstveno-istraživačkih aktivnosti subvencioniranih javnim sredstvima ili sufinanciranih sredstvima javnog i privatnog sektora. Međutim, u tom kontekstu, trebalo bi uzeti u obzir pitanja koja se odnose na privatnost, zaštitu osobnih podataka, poslovne tajne, nacionalnu sigurnost, legitimne komercijalne interese te na zaštitu prava intelektualnog vlasništva trećih strana. Kako bi se izbjeglo administrativno opterećenje, te bi se obveze trebale primjenjivati samo na istraživačke podatke koje su istraživači već stavili na raspolaganje javnosti. Druge vrste dokumenta u posjedu istraživačkih organizacija i organizacija koje financiraju istraživanja trebale bi i dalje biti izuzete iz područja primjene ove Direktive.

↓ 2003/98/EZ uvodna izjava 10.
(prilagođeno)

- (25) Definicije „tijela javnog sektora” i „tijela uređenim javnim pravom” preuzete su iz ~~direktiva o javnoj nabavi Direktive 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća³⁵ (92/50/EEZ³⁶, 93/36/EEZ³⁷, 93/37/EEZ³⁸ i 98/4/EZ³⁹). Javna poduzeća nisu obuhvaćena tim definicijama.~~

³⁴ C(2018)2375

³⁵ Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi (SL 94, 28.3.2014., str. 65.).

³⁶ ~~SL L 209, 24.7.1992., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom Komisije 2001/78/EZ (SL L 285, 29.10.2001., str. 1.).~~

³⁷ ~~SL L 199, 9.8.1993., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom Komisije 2001/78/EZ.~~

³⁸ ~~SL L 199, 9.8.1993., str. 54. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom Komisije 2001/78/EZ.~~

³⁹ ~~SL L 101, 1.4.1998., str. 1.~~

↓ 2003/98/EZ uvodna izjava 11.
(prilagođeno)

- (26) Ovom se Direktivom utvrđuje generička definicija izraza „dokument” ~~u skladu s razvojem informacijskog društva~~. Definicija obuhvaća svako predstavljanje akata, činjenica ili informacija, kao i svako sastavljanje tih akata, činjenica ili informacija, na bilo kojemu sredstvu (pisano na papiru, pohranjeno u elektroničkom obliku ili kao zvučni, vizualni ili audiovizualni zapis) ~~u posjedu tijela javnog sektora~~. ☒ Definicija „dokumenta” ne obuhvaća računalne programe. ☒ ~~Dokument u posjedu tijela javnog sektora je onaj čiju ponovnu uporabu može odobriti tijelo javnog sektora.~~
-

↓ 2003/98/EZ uvodna izjava 12.
(prilagođeno)
⇒ novo

- (27) ⇒ Tijela javnog sektora sve više proaktivno stavljaju svoje dokumente na raspolaganje za ponovnu uporabu osiguravanjem njihove vidljivosti na internetu i stvarne dostupnosti metapodataka i temeljnog sadržaja. Dokumenti bi se trebali stavljati na raspolaganje za ponovnu uporabu i na zahtjev ponovnog korisnika. ⇐ ☒ U tim slučajevima ☒ ~~rok~~ za odgovor na zahtjeve za ponovnu uporabu treba biti razuman i u skladu s jednakim rokom za zahtjeve za pristup dokumentu prema odgovarajućem režimu pristupa. ⇒ Javna poduzeća, obrazovne ustanove, istraživačke organizacije i organizacije koje financiraju istraživanja trebalo bi, međutim, izuzeti iz tog zahtjeva. ⇐ Razumnim rokovima u cijeloj Uniji poticati će se stvaranje novih zbirnih informacijskih proizvoda i usluga na paneuropskoj razini. ~~Kad je jednom zahtjev za ponovnu uporabu odobren, tijela javnog sektora trebaju dokumente staviti na raspolaganje u roku kojim se omogućuje iskorištavanje njihova potpunoga gospodarskog potencijala.~~ To je posebno važno za dinamičke ~~sadržaj~~ ☒ podatke ☒ (uključujući ~~npr. za~~ prometne podatke ☒), satelitske podatke, meteorološke podatke ☒) čija gospodarska vrijednost ovisi o trenutnoj dostupnosti informacija i redovitom ažuriranju. ⇒ Stoga je potrebno dinamičke podatke odmah nakon prikupljanja stavljati na raspolaganje putem sučelja za programiranje aplikacija kako bi se olakšala izrada internetskih i mobilnih aplikacija te aplikacija u oblaku na temelju tih podataka. Kad god to nije moguće zbog tehničkih ili financijskih ograničenja, tijela javnog sektora trebaju dokumente staviti na raspolaganje u roku kojim se omogućuje iskorištavanje njihova potpunoga gospodarskog potencijala. ⇐ Ako se upotrebljava dozvola, pravovremena dostupnost dokumenata može biti dio uvjeta dozvole.
-

↓ novo

- (28) Za pristup podacima otvorenima za ponovnu uporabu na temelju ove Direktive potrebna je primjena prikladnih i dobro osmišljenih sučelja za programiranje aplikacija (API). API opisuju vrstu podataka koji se mogu dohvatiti, kako to učiniti i format u kojem će biti primljeni. Različitih je razina složenosti i može značiti samo poveznicu na bazu podataka za dohvat određenih skupova podataka, *web*-sučelje ili složenije postavke. Ponovna uporaba i razmjena podataka odgovarajućom uporabom API-ja ima opću vrijednost jer razvojnim inženjerima i novoosnovanim poduzećima pomaže stvarati nove usluge i proizvode. Osim toga, ključan je dio uspostave vrijednih

ekosustava oko podatkovnih sredstava koja često nisu iskorištena. Postavke i uporaba API-ja trebaju se temeljiti na više načela: stabilnosti, održavanju tijekom životnog ciklusa, ujednačenosti uporabe i standarda, prilagođenosti korisnicima te sigurnosti. U slučaju dinamičkih podataka odnosno podataka koji se učestalo ažuriraju, često u stvarnom vremenu, tijela javnog sektora i javna poduzeća te podatke stavljaju na raspolaganje za ponovnu uporabu odmah nakon prikupljanja putem prikladnih API-ja.

↓ 2003/98/EZ uvodna izjava 13.
⇒ novo

- (29) Mogućnosti za ponovnu uporabu mogu se poboljšati ograničavanjem potrebe za digitalizacijom dokumenata na papiru ili obradom digitalnih datoteka kako bi bile međusobno kompatibilne. Stoga tijela javnog sektora trebaju, ako je moguće i prikladno, učiniti dokumente dostupnim u elektroničkom obliku u bilo kojemu postojećem formatu ili jeziku. Tijela javnog sektora trebaju se povoljno odnositi prema zahtjevima za izvode iz postojećih dokumenata kad ispunjenje takvog zahtjeva uključuje samo jednostavnu radnju. Tijela javnog sektora ne trebaju, međutim, biti obvezna dati izvod iz dokumenta ako to uključuje nerazmjeran napor. Kako bi olakšala ponovnu uporabu, tijela javnog sektora trebaju svoje vlastite dokumente učiniti dostupnim u formatu koji je, koliko je to moguće i prikladno, neovisan o uporabi određenog softvera. Ako je moguće i prikladno, tijela javnog sektora trebaju uzeti u obzir mogućnosti ponovne uporabe dokumenata od strane osoba i za osobe s invaliditetom ⇒ tako da osiguraju informacije u dostupnom formatu ⇐ .

↓ 2013/37/EU uvodna izjava 20.
⇒ novo

- (30) Kako bi se olakšala ponovna uporaba, tijela javnog sektora trebala bi, gdje je to moguće i prikladno, staviti dokumente⇒ , uključujući dokumente objavljene na internetskim stranicama, ⇐ na raspolaganje putem otvorenih i strojno čitljivih formata zajedno s njihovim metapodacima, na najvišoj razini preciznosti i granularnosti, u formatu koji osigurava interoperabilnost, npr. obrađujući ih na način koji je u skladu s načelima koja reguliraju zahtjeve za usklađenošću i uporabljivošću za prostorne informacije u skladu s Direktivom 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁰ ~~od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj Zajednici (INSPIRE).~~

↓ novo

- (31) Trebalo bi smatrati da je dokument u strojno čitljivom obliku ako je u obliku datoteke strukturirane tako da je programske aplikacije mogu lako identificirati, prepoznati te iz nje izvaditi specifične podatke. Podaci kodirani u datotekama koje su u strojno čitljivom obliku trebali bi se smatrati strojno čitljivim podacima. Strojno čitljivi oblici mogu biti otvoreni ili zaštićeni, u formalnom standardu ili ne. Za dokumente kodirane u obliku datoteke koja ograničava automatsku obradu, budući da se podaci ne mogu ili ne mogu lako iz nje izvaditi, ne bi se trebalo smatrati da su u strojno čitljivom obliku.

⁴⁰ Direktiva 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE) (SL L 108, 25.4.2007., str. 1.).

Ako je moguće i primjereno, države članice trebale bi poticati uporabu otvorenih, strojno čitljivih oblika.

↓ 2013/37/EU uvodna izjava 22.
(prilagođeno)
⇒ novo

- (32) ⇒ Pristojbe za ponovnu uporabu dokumenata čine važnu prepreku za pristup tržištu novoosnovanim poduzećima i malim i srednjim poduzećima. Dokumenti bi stoga trebali biti dostupni za ponovnu uporabu bez pristojbe i, ~~⇐ kad~~ ⇒ su pristojbe nužne ~~⇐, tijela javnog sektora naplaćuju ponovnu uporabu dokumenata, te bi pristojbe trebale načelno~~ ☒ načelno bi se trebale ☒ ograničiti samo na granične troškove. ⇒ U iznimnim slučajevima ~~⇐ Međutim,~~ trebalo bi uzeti u obzir potrebu da se ne ometa normalan rad tijela javnog sektora od kojih se zahtijeva da ostvare prihod kako bi pokrile značajan dio svojih troškova koji se odnose na obavljanje njihovih javnih zadaća ~~ili troškova vezanih uz prikupljanje, proizvodnju, reprodukciju i širenje određenih dokumenata stavljenih na raspolaganje za ponovnu uporabu.~~ ⇒ U obzir bi trebalo uzeti i ulogu javnih poduzeća u konkurentnom gospodarskom okruženju. ⇐ U takvim slučajevima tijela javnog sektora ⇒ i javna poduzeća ⇐ trebala bi ☒ stoga ☒ imati mogućnost naplate pristojbe koja je viša od graničnih troškova. Te bi pristojbe trebalo odrediti u skladu s objektivnim, transparentnim i provjerljivim kriterijima, a ukupan prihod od isporuke dokumenata i omogućivanja njihove ponovne uporabe ne bi trebao premašivati trošak ☒ prikupljanja ☒ ~~sakupljanja~~, proizvodnje, reprodukcije i širenja, uključujući razuman povrat uloženog. ⇒ Ako je primjenjivo, prihvatljivi troškovi trebali bi obuhvaćati i troškove anonimizacije osobnih podataka ili poslovno osjetljivih informacija. ⇐ Zahtjev za ostvarivanje prihoda koji bi pokrio značajan dio troškova tijela javnog sektora vezanih uz izvođenje njihovih javnih zadaća ili ⇒ opseg usluga od općeg interesa povjerenih javnim poduzećima ⇐ ~~troškove vezane uz prikupljanje, proizvodnju, reprodukciju i širenje određenih dokumenata,~~ ne mora biti pravni zahtjev već može proizlaziti, na primjer, iz administrativne prakse država članica. Takav bi zahtjev države članice trebale redovno preispitivati.

↓ 2013/37/EU uvodna izjava 23.
⇒ novo

- (33) Knjižnice, muzeji i arhivi također bi trebali imati mogućnost naplate pristojbe koja je viša od graničnih troškova kako se ne bi ometao njihov normalan rad. U slučaju takvih tijela javnog sektora, ukupan prihod od isporuke dokumenata i omogućivanja njihove ponovne uporabe tijekom odgovarajućeg obračunskog razdoblja ne bi trebao premašivati trošak prikupljanja, proizvodnje, reprodukcije, širenja, očuvanja i prava na otisak, uključujući razuman povrat uloženog. ⇒ Ako je primjenjivo, prihvatljivi troškovi trebali bi obuhvaćati i troškove anonimizacije osobnih podataka ili poslovno osjetljivih informacija. ⇐ Prilikom izračuna razumnog povrata uloženog, za knjižnice, muzeje i archive, imajući u vidu njihove posebnosti, mogle bi se uzimati u obzir pristojbe koje za ponovnu uporabu identičnih ili sličnih dokumenata zaračunava privatni sektor.

↓ 2013/37/EU uvodna izjava 24.

- (34) Gornje granice pristojbi, utvrđenih ovom Direktivom, ne dovode u pitanje pravo država članica da primjene niže pristojbe ili ne vrše naplatu pristojbi.
-

↓ 2013/37/EU uvodna izjava 25.

- (35) Države članice trebale bi utvrditi kriterije naplate koja je viša od graničnih troškova. U tom pogledu države članice mogu, na primjer, utvrditi kriterije u nacionalnim pravilima ili odrediti odgovarajuće tijelo ili tijela nadležna za utvrđivanje takvih kriterija, osim samog tijela javnog sektora. Takvo tijelo trebalo bi biti organizirano u skladu s ustavnim i pravnim sustavom država članica. To bi moglo biti postojeće tijelo s proračunskim izvršnim ovlastima i pod političkom odgovornošću.
-

↓ 2003/98/EZ uvodna izjava 14.
(prilagođeno)

~~Ukupni prihod, ako su uvedene pristojbe, ne treba prelaziti ukupne troškove prikupljanja, izrade, reprodukcije i širenja dokumenata uz razuman povrat ulaganja, uzimajući prema potrebi u obzir zahtjeve samofinanciranja dotičnog tijela javnog sektora. Izrada uključuje stvaranje i prikupljanje, a širenje može uključivati i podršku korisniku. Povrat troškova, zajedno s razumnim povratom ulaganja u skladu s primjenljivim računovodstvenim načelima i odgovarajućom metodom izračuna troškova dotičnog tijela javnog sektora, predstavlja gornju granicu pristojbi budući da se trebaju onemogućiti sve prekomjerne cijene. Gornjom granicom pristojbi određenom u ovoj Direktivi ne dovodi se u pitanje pravo država članica ili tijela javnog sektora da primijene niže pristojbe ili da ih uopće ne primijene, a države članice trebaju poticati tijela javnog sektora da dokumente učine dostupnim po pristojbama koje ne premašuju granične troškove reproduciranja i širenja dokumenata.~~

↓ 2003/98/EZ uvodna izjava 15.
(prilagođeno)
⇒ novo

- (36) Osiguravanje jasnoće i javne dostupnosti uvjeta ponovne uporabe dokumenata javnog sektora preduvjet je razvoja informacijskog tržišta ~~u cijeloj Zajednici~~ ☒ u cijeloj Uniji ☒. Stoga sve primjenljive uvjete ponovne uporabe dokumenata treba pojasniti mogućim korisnicima ponovne uporabe. Države članice trebaju poticati stvaranje indeksa dostupnih dokumenata, ako je prikladno s ~~online~~ pristupom ☒ na internetu ☒, kako bi se promicali i olakšali zahtjevi za ponovnu uporabu. Podnositelje zahtjeva za ponovnu uporabu dokumenata ⇒ u posjedu tijela koja nisu javna poduzeća, obrazovne ustanove, istraživačke organizacije i organizacije koje financiraju istraživanja ⇐ treba obavijestiti o raspoloživim pravnim lijekovima u odnosu na odluke ili prakse koje na njih utječu. To će biti posebno važno za mala i srednja poduzeća koja možda nisu upoznata s odnosima s tijelima javnog sektora iz drugih država članica te odgovarajućim pravnim lijekovima.

↓ 2013/37/EU uvodna izjava 28.

- (37) Pravni lijekovi trebali bi uključivati mogućnost preispitivanja od strane nepristranog tijela nadležnog za pravnu zaštitu. To tijelo moglo bi biti već postojeće nacionalno tijelo poput nacionalnog tijela nadležnog za tržišno natjecanje, nacionalnog tijela za pristup dokumentima ili nacionalnog sudskog tijela. To bi tijelo trebalo biti organizirano u skladu s ustavnim i pravnim sustavima državama članica i ne bi trebalo dovesti u pitanje bilo koje pravne lijekove koji su na raspolaganju podnositeljima zahtjeva za ponovnu uporabu. Međutim, ono bi se trebalo razlikovati od mehanizma države članice koji utvrđuje kriterije za naplatu koja je viša od graničnih troškova. Pravni lijekovi trebali bi uključivati mogućnost preispitivanja negativnih odluka, no također i odluka koje, iako dozvoljavaju ponovnu uporabu, još uvijek mogu utjecati na podnositelja zahtjeva na drugi način, posebno primjenom pravila o naplati. Proces preispitivanja trebao bi biti brz, u skladu s potrebama tržišta koje se ubrzano mijenja.

↓ 2003/98/EZ uvodna izjava 16.

- (38) Objavljivanje svih opće dostupnih dokumenata u posjedu javnog sektora, koji se ne odnose samo na politički postupak, već i na pravni i upravni postupak, temeljni je instrument proširenja prava na znanje, koje je osnovno načelo demokracije. Taj se cilj može primijeniti na ustanove svake razine, bilo lokalne, nacionalne ili međunarodne.

↓ 2003/98/EZ uvodna izjava 17.
(prilagođeno)

- (39) U nekim će slučajevima ponovna uporaba dokumenata biti dogovorena bez dozvole. U drugim će se slučajevima izdati dozvola kojom će se nositelju dozvole nametnuti uvjeti za ponovnu uporabu kao što su odgovornost, pravilna uporaba dokumenata, jamčenje nemijenjanja i navođenje izvora. Ako tijela javnog sektora izdaju dozvolu za ponovnu uporabu dokumenata, uvjeti dozvole trebaju biti poštteni i transparentni. Standardne dozvole koje su dostupne ☒ na internetu ☒ ~~online~~ mogu u tom pogledu također igrati važnu ulogu. Stoga države članice trebaju osigurati dostupnost standardnih dozvola.

↓ 2003/98/EZ uvodna izjava 18.

- (40) Ako nadležno tijelo odluči da neke dokumente više ne stavlja na raspolaganje za ponovnu uporabu ili da ih više ne ažurira, treba ih prvom prigodom objaviti, i to kad god je moguće elektroničkim putem.

↓ 2003/98/EZ uvodna izjava 19.

- (41) Uvjeti ponovne uporabe trebaju biti nediskriminirajući za usporedive kategorije ponovne uporabe. Time se ne treba, na primjer, sprečavati besplatnu razmjenu informacija među tijelima javnog sektora pri provođenju javnih zadataka, dok se drugim stranama naplaćuje ponovna uporaba istih dokumenata. Time se također ne treba sprečavati donošenje diferencirane politike naplate za komercijalnu i nekomercijalnu ponovnu uporabu.

↓ 2013/37/EU uvodna izjava 26.
(prilagođeno)

- (42) U vezi s bilo kojom ponovnom uporabom dokumenta, tijela javnog sektora mogu prema potrebi putem dozvole postaviti uvjete, kao što je navođenje izvora te je li ponovni korisnik modificirao dokument na bilo koji način. Svaka dozvola za ponovnu uporabu informacija javnog sektora trebala bi u svakom slučaju što manje ograničavati ponovnu uporabu, na primjer ograničiti uvjete samo na navođenje izvora. Otvorene dozvole dostupne ☒ na internetu ☒ ~~online~~, koje omogućuju veća prava ponovne uporabe bez tehnoloških, financijskih ili geografskih ograničenja i ovise o otvorenim oblicima datoteka, trebale bi s tim u vezi igrati važnu ulogu. Države članice trebale bi stoga poticati uporabu otvorenih dozvola koje bi s vremenom postale uobičajena praksa širom Unije.

↓ 2003/98/EZ uvodna izjava 20.

- (43) Pri utvrđivanju načela za ponovnu uporabu dokumenata, tijela javnog sektora trebaju poštovati pravila tržišnog natjecanja, izbjegavajući u najvećoj mogućoj mjeri isključive sporazume s privatnim partnerima. Međutim, za pružanje usluge od općega gospodarskog interesa ponekad može biti potrebno primijeniti isključivo pravo ponovne uporabe određenih dokumenata javnog sektora. Do toga može doći kad ni jedan komercijalni izdavač ne bi objavio informacije bez takvog isključivog prava.

↓ 2013/37/EU uvodna izjava 31.
⇒ novo

- (44) ⇒ Postoje brojni dogovori o suradnji između knjižnica, uključujući sveučilišne knjižnice, muzeje, arhive i privatne partnere koji uključuju digitalizaciju kulturnih resursa, dajući isključiva prava privatnim partnerima. Praksa je pokazala da takva javno-privatna partnerstva mogu olakšati korisnu uporabu kulturnih zbirki te u isto vrijeme ubrzati pristup javnosti kulturnom naslijeđu. Stoga je primjereno uzeti u obzir postojeće razlike u državama članicama u pogledu digitalizacije kulturnih resursa, posebnim nizom pravila koja se odnose na sporazume o digitalizaciji takvih resursa. ⇐ Kada se isključivo pravo odnosi na digitalizaciju kulturnih resursa, može biti potrebno određeno razdoblje isključivosti kako bi se privatnom partneru dala mogućnost da povрати svoje ulaganje. Međutim, to bi razdoblje trebalo biti vremenski ograničeno i što je moguće kraće, kako bi se poštovalo načelo prema kojem bi javno dostupni materijal ostao javan i nakon što je digitaliziran. Razdoblje isključivog prava na digitalizaciju kulturnih resursa općenito ne bi smjelo biti dulje od 10 godina. Svako razdoblje isključivosti dulje od 10 godina trebalo bi biti podložno preispitivanju, uzimajući u obzir tehnološke, financijske i administrativne promjene okoline od trenutka sklapanja dogovora. Povrh toga, svako javno privatno partnerstvo za digitalizaciju kulturnih izvora trebalo bi omogućiti partnerskoj kulturnoj ustanovi neograničena prava u pogledu uporabe digitaliziranih kulturnih resursa nakon isteka partnerstva.

- (45) Dogovori između nositelja podataka i ponovnih korisnika kojima se izričito ne dodjeljuju isključiva prava, ali se može razumno očekivati da će ograničiti dostupnost podataka za ponovnu uporabu trebali bi podlijevati dodatnom javnom nadzoru i stoga se objavljivati najmanje dva mjeseca prije nego što počnu proizvoditi učinke kako bi se zainteresiranim stranama pružila prilika da zatraže ponovnu uporabu dokumenata obuhvaćenih dogovorom i spriječio rizik ograničavanja raspona potencijalnih ponovnih korisnika. Te bi dogovore također trebalo objaviti nakon sklapanja, u konačnom obliku koje su dogovorile strane.
- (46) Ovom se Direktivom nastoji umanjiti rizik prekomjerne prednosti prvog podnositelja zahtjeva koja bi mogla ograničiti broj potencijalnih ponovnih korisnika podataka. Ako ugovorni uvjeti mogu, uz obveze država članica na temelju ove Direktive da omoguću pristup dokumentima, prouzročiti prijenos sredstava države članice u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, ovom se Direktivom ne bi trebala dovoditi u pitanje primjena pravila o državnim potporama i drugih pravila o tržišnom natjecanju utvrđenima u člancima od 101. do 109. Ugovora. Iz pravila o državnim potporama utvrđenih u člancima od 107. do 109. Ugovora slijedi da država mora *ex ante* provjeriti je li državna potpora možda dio odgovarajućeg ugovornog aranžmana i osigurati njezinu usklađenost s pravilima o državnim potporama.

↓ 2003/98/EZ uvodna izjava 21.
(prilagođeno)
⇒ novo

- (47) Ova ~~se~~ Direktiva ~~ne~~ dovodi u pitanje i ~~treba~~ ~~se~~ provoditi i primjenjivati uz puno poštivanje ~~načela~~ zakonodavstva Unije koje se odnosi na zaštitu osobnih podataka, ~~u skladu s Direktivom 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka⁴¹~~ uključujući Uredbu (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća⁴² i Direktivu 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁴³ .
⇒ Anonimizacija je sredstvo kojim se interes da se informacije javnog sektora učine što više ponovno upotrebljivima usklađuje s obvezama na temelju zakonodavstva o zaštiti podataka, ali to podrazumijeva trošak. Taj trošak je primjereno smatrati jednom od troškovnih stavki koje treba smatrati dijelom graničnih troškova širenja kako su definirani u članku 6. ove Direktive. ⇐

↓ 2003/98/EZ uvodna izjava 22.

- (48) Ova Direktiva ne utječe na prava intelektualnog vlasništva trećih strana. Zbog otklanjanja svake dvojbe, izraz „prava intelektualnog vlasništva” odnosi se samo na

⁴¹ ~~SL L 281, 23.11.1995., str. 31.~~

⁴² Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) [...].

⁴³ Direktiva 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) (SL L 201, 31.7.2002., str. 37.).

autorsko i srodna prava (uključujući *sui generis* oblike zaštite). Ova se Direktiva ne primjenjuje na dokumente koji podliježu pravima industrijskog vlasništva, kao što su patenti, registrirani dizajn i zaštitni znakovi. Ova Direktiva ne utječe na postojanje prava intelektualnog vlasništva ili vlasništvo tijela javnog sektora nad njima niti se njome ograničava ostvarivanje tih prava na bilo koji način izvan okvira određenih ovom Direktivom. Obveze određene ovom Direktivom trebaju se primjenjivati samo u mjeri u kojoj su spojive s odredbama međunarodnih sporazuma o zaštiti prava intelektualnog vlasništva, a posebno Bernske konvencije za zaštitu književnih i umjetničkih djela (Bernska konvencija) te Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (Sporazum o TRIPS-u). Tijela javnog sektora trebaju, međutim, ostvarivati svoje autorsko pravo na način kojim se olakšava ponovna uporaba.

↓ 2013/37/EU uvodna izjava 9.
(prilagođeno)

- (49) Uzimajući u obzir pravo Unije i međunarodne obveze država članica i Unije, posebno na temelju Bernske konvencije ~~za zaštitu književnih i umjetničkih djela~~ i Sporazuma ~~o TRIPS-u~~ ~~o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva~~, dokumenti na koje treće strane imaju pravo intelektualnog vlasništva trebali bi biti isključeni iz područja primjene ~~ove~~ ~~Direktive 2003/98/EZ~~. Ako je treća strana bila prvi vlasnik prava intelektualnog vlasništva za dokument koji je u posjedu knjižnice, uključujući sveučilišne knjižnice, muzeje i arhive, i razdoblje zaštite tih prava nije isteklo, za potrebe ove Direktive taj bi dokument trebalo smatrati dokumentom na koji treća strana polaže pravo intelektualnog vlasništva.
-

↓ 2013/37/EU uvodna izjava 12.
(prilagođeno)

- (50) ~~Ova~~ ~~Direktiva 2003/98/EZ~~ ne bi smjela dovesti u pitanje prava, uključujući ekonomska i moralna prava koja zaposlenici tijela javnog sektora uživaju u skladu s nacionalnim pravilima.
-

↓ 2013/37/EU uvodna izjava 13.

- (51) Osim toga, dotično tijelo javnog sektora trebalo bi zadržati pravo uporabe dokumenta koji je stavljen na raspolaganje za ponovnu uporabu.
-

↓ 2003/98/EZ uvodna izjava 23.
(prilagođeno)

- (52) Alati koji korisnicima ponovne uporabe pomažu naći dokumente dostupne za ponovnu uporabu i uvjeti ponovne uporabe mogu znatno olakšati prekograničnu uporabu dokumenata javnog sektora. Države članice trebaju stoga osigurati praktična rješenja koja korisnicima pomažu u potrazi za dokumentima dostupnim za ponovnu uporabu. Popisi stanja, po mogućnosti dostupni ~~na internetu~~ ~~online~~, glavnih dokumenata (dokumenata koji se u velikoj mjeri ponovno upotrebljavaju ili s mogućnošću ponovne uporabe u velikoj mjeri) i portali koji su povezani s decentraliziranim popisima stanja primjeri su takvih praktičnih rješenja.

↓ 2003/98/EZ uvodna izjava 24.
⇒ novo

- (53) Ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje Direktivu 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ~~od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu~~⁴⁴ ni Direktivu 96/9/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ~~od 11. ožujka 1996. o pravnoj zaštiti baza podataka~~⁴⁵. U njoj se navode uvjeti pod kojima tijela javnog sektora mogu ostvarivati prava intelektualnog vlasništva na unutarnjem informacijskom tržištu ako se dopusti ponovna uporaba dokumenata. ⇒ Konkretno, ako su tijela javnog sektora nositelji prava iz članka 7. stavka 1. Direktive 96/9/EZ, ne bi trebala ostvarivati to pravo kako bi spriječila ili ograničila ponovnu uporabu podataka sadržanih u bazama podataka. ⇐

↓ 2013/37/EU uvodna izjava 27.
(prilagođeno)

- (54) Komisija je poticala izradu internetskog ☒ Izvješća o zrelosti otvorenih podataka ☒ ~~preglednika informacija javnog sektora~~ koje sadržava bitne pokazatelje uspješnosti ponovne uporabe informacija javnog sektora u svim državama članicama. Redovno ažuriranje tog ☒ Izvješća ☒ ~~preglednika~~ doprinijet će razmjeni informacija među državama članicama i dostupnosti informacija o politikama i praksama širom Unije.

↓ 2013/37/EU uvodna izjava 35.
⇒ novo

- (55) Potrebno je osigurati da države članice ⇒ prate ⇐ ~~obavješćuju Komisiju o~~ opseg ponovne uporabe informacija javnog sektora, uvjete na temelju kojih je uporaba omogućena i načine pravne zaštite.

↓ 2013/37/EU uvodna izjava 29.
⇒ novo

- (56) Komisija ⇒ može ⇐ ~~bi trebala~~ pomoći državama članicama u provedbi ove Direktive na dosljedan način dajući ⇒ i ažurirajući postojeće ⇐ smjernice, posebno o preporučenim standardnim dozvolama, skupovima podataka i naplati ponovne uporabe dokumenata, nakon savjetovanja sa zainteresiranim stranama.

↓ 2013/37/EU uvodna izjava 15.
⇒ novo

- (57) Jedan od glavnih ciljeva uspostave unutarnjeg tržišta stvaranje je pogodnih uvjeta za razvoj usluga diljem Unije. Knjižnice, muzeji i arhivi pohranjuju značajnu količinu vrijednih izvora informacija javnog sektora, posebno od kada ~~su projekti digitalizacije umnožili količinu se~~ zahvaljujući projektima digitalizacije povećala količina digitalne

⁴⁴ Direktiva 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu (SL L 167, 22.6.2001., str. 10.).

⁴⁵ Direktiva 96/9/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 1996. o pravnoj zaštiti baza podataka (SL L 77, 27.3.1996., str. 20.).

građe u javnom sektoru. Te zbirke kulturne baštine i s njima povezani metapodaci potencijalna su osnova za proizvode i usluge digitalnog sadržaja i imaju ogroman potencijal za inovativnu ponovnu uporabu u područjima kao što su učenje i turizam. ⇒ Ostale vrste kulturnih ustanova (primjerice orkestri, opera, balet i kazalište), uključujući i arhive koji su dio tih ustanova, trebale bi ostati izvan područja primjene zbog svojih specifičnosti „izvodačke umjetnosti” i činjenice da je gotovo sav njihov materijal obuhvaćen pravima intelektualnog vlasništva treće strane te bi stoga ostao izvan područja primjene te Direktive. ⇐ ~~Šire mogućnosti ponovne uporabe javnog kulturnog materijala bi, između ostalog, trebale omogućiti kompanijama Unije da iskoriste svoj potencijal i pospješe gospodarski rast i stvaranje radnih mjesta.~~

↓ novo

- (58) Kako bi se utvrdili uvjeti kojima se osigurava ponovna uporaba dokumenata s važnim društveno-gospodarskim koristima koje imaju posebno visoku vrijednost za gospodarstvo i društvo, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u pogledu donošenja, među dokumentima na koje se primjenjuje ova Direktiva, popisa visokovrijednih skupova podataka te načina njihova objavljivanja i ponovne uporabe. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona sa stručnjacima, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. Konkretnije, kako bi se osiguralo ravnopravno sudjelovanje u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istovremeno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (59) Popis na razini EU-a skupova podataka koji imaju poseban potencijal za stvaranje društveno-gospodarskih koristi te usklađeni uvjeti za ponovnu uporabu važan su čimbenik za omogućavanje prekograničnih podatkovnih aplikacija i usluga. Tijekom postupka sastavljanja popisa Komisija bi trebala održavati odgovarajuća savjetovanja, među ostalim sa stručnjacima. Popis bi trebao obuhvaćati sektorsko zakonodavstvo kojim se već uređuje objavljivanje skupova podataka i kategorije navedene u Tehničkom prilogu Povelji o otvorenim podacima skupine G8 i u Obavijesti Komisije 2014/C 240/01.
- (60) Kako bi se osigurao maksimalan učinak i olakšala ponovna uporaba visokovrijednih skupova podataka, trebalo bi omogućiti njihovu ponovnu uporabu uz minimalna pravna ograničenja i bez naknade. Kad god predmetni skupovi podataka sadržavaju dinamičke podatke trebalo bi ih objavljivati i putem sučelja za programiranje aplikacija.
-

↓ 2003/98/EZ uvodna izjava 25.
(prilagođeno)

~~Budući da ciljeve predloženog djelovanja, tj. olakšavanje stvaranja informacijskih proizvoda i usluga na razini Zajednice temeljeno na dokumentima javnog sektora, unapređenje djelotvorne prekogranične uporabe dokumenata javnog sektora od strane privatnih poduzeća za informacijske proizvode i usluge s dodanom vrijednošću te ograničavanje narušavanja natjecanja na tržištu Zajednice, države članice ne mogu ostvariti u dovoljnoj mjeri, već ih je, s~~

~~obzirom na unutarnji opseg djelovanja Zajednice te utjecaj navedenog djelovanja, lakše ostvariti na razini Zajednice, Zajednica može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti kako je utvrđeno člankom 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi okvir potreban za postizanje tih ciljeva. Ovom se Direktivom treba ostvariti minimalna usklađenost i time izbjeći daljnje razilaženje država članica u vezi s ponovnom uporabom dokumenata javnog sektora,~~

↓ 2013/37/EU uvodna izjava 33.
(prilagođeno)

- (61) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, to jest olakšati stvaranje širom Unije informacijskih proizvoda i usluga koji se temelje na dokumentima javnog sektora, osigurati učinkovitu prekograničnu uporabu dokumenata za informacijske proizvode i usluge javnog sektora s dodanom vrijednošću od strane privatnih kompanija ☒ poduzeća ☒ s jedne strane, posebno malih i srednjih poduzeća, te od strane građana s druge strane, kako bi se olakšao slobodan protok informacija i komunikacija, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se mogu, zbog sveeuropskog cilja predložene mjere oni na bolji način ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere, u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ~~ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva~~ ovom se Direktivom ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

↓ 2013/37/EU uvodna izjava 34.
(prilagođeno)
⇒ novo

- (62) Ova Direktiva poštuje temeljna prava i pridržava se načela posebno priznatih u Povelji Europske unije o temeljnim pravima, uključujući ⇒ pravo na privatnost (članak 7.), ⇨ zaštitu osobnih podataka (članak 8.), i pravo na vlasništvo (članak 17.) ⇒ i integraciju osoba s invaliditetom (članak 26.) ⇨. Ništa u ovoj Direktivi ne smije se tumačiti ili provoditi na način koji nije u skladu s Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

↓ novo

- (63) Komisija bi trebala provesti evaluaciju ove Direktive. Na temelju stavka 22. Međuinstitucijskog sporazuma između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.⁴⁶, ta bi se evaluacija trebala temeljiti na pet kriterija: učinkovitosti, djelotvornosti, relevantnosti, usklađenosti i dodane vrijednosti EU-a te bi trebala biti temelj za procjene učinka mogućih daljnjih mjera.
- (64) Obvezu prenošenja ove Direktive u nacionalno pravo trebalo bi ograničiti na one odredbe koje predstavljaju suštinsku izmjenu u usporedbi s prijašnjom direktivom. Obveza prenošenja nepromijenjenih odredaba proizlazi iz prijašnjih direktiva.

⁴⁶ SL L 123, 12.5. 2016., str. 1.

(65) Ovom Direktivom ne bi se trebale dovoditi u pitanje obveze država članica u pogledu roka za prenošenje u nacionalno pravo direktiva, koji je naveden u Prilogu I. dijelu B.

↓ 2003/98/EZ

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Direktivom utvrđuje minimalni skup pravila kojima se uređuju ponovna uporaba i praktični načini olakšavanja ponovne uporabe:

(a) postojećih dokumenata u posjedu tijela javnog sektora država članica.;

↓ novo

(b) postojećih dokumenata u posjedu javnih poduzeća koja djeluju u područjima utvrđenima u Direktivi br. 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁷ i javnih poduzeća koja djeluju kao operateri javnih usluga u skladu s člankom 2. Uredbe (EZ) br. 1370/2007 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁸, javnih poduzeća koja djeluju kao zračni prijevoznici koji ispunjuju obveze javnih usluga u skladu s člankom 16. Uredbe (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁹ te javnih poduzeća koja djeluju kao brodari Zajednice koji ispunjavaju obveze javne usluge u skladu s člankom 4. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3577/92⁵⁰.

(c) istraživačkih podataka, na temelju uvjeta utvrđenih u članku 10. stavcima 1. i 2.

↓ 2003/98/EZ

2. Ova se Direktiva ne primjenjuje na:

⁴⁷ Direktiva 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga i stavljanju izvan snage Direktive 2004/17/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 243.).

⁴⁸ Uredba (EZ) br. 1370/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o uslugama javnog željezničkog i cestovnog prijevoza putnika i stavljanju izvan snage uredaba Vijeća (EEZ) br. 1191/69 i (EEZ) br. 1107/70.

⁴⁹ Uredba (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici (preinaka) (Tekst značajan za EGP) (SL L 293, 31.10.2008., str. 3.–20.).

⁵⁰ Uredba Vijeća (EEZ) br. 3577/92 od 7. prosinca 1992. o primjeni načela slobode pružanja usluga u pomorskom prometu unutar država članica (pomorska kabotaža) (SL L 364, 12.12.1992., str. 7.–10.).

↓ 2013/37/EU članak 1. stavak 1.
točka (a) podtočka i.

- (a) dokumente čija je opskrba izvan područja primjene javne zadaće dotičnih tijela javnog sektora kako je određeno zakonom ili drugim obvezujućim pravilima u državi članici ili, u nedostatku takvih pravila, kako je određeno u skladu sa zajedničkom upravnom praksom u dotičnoj državi članici, pod uvjetom da je područje primjene transparentno i podložno preispitivanju;

↓ novo

- (b) dokumente u posjedu javnih poduzeća izrađene izvan opsega pružanja usluga u općem interesu, kako je određeno zakonodavstvom ili drugim obvezujućim propisima određene države članice;

↓ 2003/98/EZ

- (~~cb~~) dokumente na koje prava intelektualnog vlasništva imaju treće strane;

↓ 2013/37/EU članak 1. stavak 1.
točka (a) podtočka ii.
(prilagođeno)

- (~~de~~) dokumente kojima se ne može pristupiti na temelju režima pristupa u državi članici, uključujući zbog:

- zaštite nacionalne sigurnosti (~~ti~~ ☒ drugim riječima, ☒ državne sigurnosti), obrane ili javne sigurnosti,
- statističke povjerljivosti,
- komercijalne povjerljivosti (~~npr~~ ☒ uključujući ☒ poslovne ili profesionalne tajne ili tajne poduzeća);

↓ 2013/37/EU članak 1. stavak 1.
točka (a) podtočka iii.

- (~~cea~~) dokumente kojima je pristup ograničen na temelju režima pristupa u državi članici, uključujući slučajeve u kojima građani ili poduzeća moraju dokazati poseban interes kako bi dobili pristup dokumentima;

- (~~feb~~) dijelove dokumenata koji sadržavaju samo logotipove, grbove i oznake;

- (~~gee~~) dokumente kojima se ne može pristupiti ili im je pristup ograničen na temelju režima pristupa koji ograničava pristup radi zaštite osobnih podataka, i dijelove dokumenata kojima ti režimi dopuštaju pristup i koji sadržavaju osobne podatke čija je ponovna uporaba definirana zakonom kao neusklađena sa zakonodavstvom o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka;

↓ 2003/98/EZ

(~~h~~d) dokumente u posjedu javne radiotelevizije i njezinih društava kćeri te drugih tijela i njihovih društava kćeri koji obavljaju djelatnost javne radiodifuzije;

↓ 2013/37/EU članak 1. stavak 1. točka (a) podtočka v.
⇒ novo

(~~i~~f) dokumente u posjedu kulturnih ustanova osim knjižnica, ⇒ sveučilišnih knjižnica, ⇐ muzeja i arhiva;

↓ 2013/37/EU članak 1. stavak 1. točka (a) podtočka iv.
⇒ novo

(~~j~~e) dokumente u posjedu obrazovnih i istraživačkih ustanova ⇒ sekundarne razine i niže ⇐ , uključujući organizacije uspostavljene za prijenos rezultata istraživanja, škole i sveučilišta, osim sveučilišnih knjižnica i ⇒ , u slučaju svih drugih obrazovnih ustanova, dokumente osim navedenih u članku 1. stavku 1. točki (c); ⇐

↓ novo

(k) dokumente, osim navedenih u članku 1. stavku 1. točki (c), u posjedu organizacija koje se bave istraživanjem i organizacija koje financiraju istraživanja, uključujući organizacije osnovane radi prijenosa rezultata istraživanja.

↓ 2013/37/EU članak 1. stavak 1. točka (b)

3. Ova se Direktiva temelji na režimima pristupa u državama članicama i ne dovodi ih u pitanje.

↓ 2003/98/EZ
→₁ 2013/37/EU članak 1. stavak 1. točka (c)

~~4. Ovom se Direktivom ne izmjenjuje te ni na koji način ne utječe na razinu zaštite pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka prema odredbama prava →₁ Unije ← i nacionalnog prava, a posebno se ne izmjenjuju obveze i prava navedena u Direktivi 95/46/EZ.~~

~~45.~~ Obveze određene ovom Direktivom primjenjuju se samo u mjeri u kojoj su spojive s odredbama međunarodnih sporazuma o zaštiti prava intelektualnog vlasništva, a posebno Bernske konvencije i Sporazuma o TRIPS-u.

↓ novo

5. Pravo stvaratelja baze podataka iz članka 7. stavka 1. Direktive 96/9/EZ ne ostvaruju tijela javnog sektora kako bi spriječila ili ograničila ponovnu uporabu dokumenata na temelju ove Direktive.

6. Ovom se Direktivom uređuje ponovna uporaba postojećih dokumenata u posjedu tijela javnog sektora država članica, uključujući dokumente na koje se primjenjuje Direktiva 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁵¹.

↓ 2003/98/EZ

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „tijelo javnog sektora” znači državna, regionalna ili lokalna nadležna tijela, tijela uređena javnim pravom i udruge koje je uspostavilo jedno ili više takvih nadležnih tijela ili jedno ili više takvih tijela uređenih javnim pravom;
2. „tijelo uređeno javnim pravom” znači svako tijelo:
 - (a) uspostavljeno za posebnu namjenu zadovoljavanja potreba javnog interesa koje nije industrijske ili komercijalne prirode i
 - (b) s pravnom osobnošću; i
 - (c) koje najvećim dijelom financiraju državna ili regionalna ili lokalna nadležna tijela ili druga tijela uređena javnim pravom; ili koje podliježe upravnom nadzoru tih tijela; ili koje ima upravni, upraviteljski ili nadzorni odbor u koji su više od polovice članova imenovala državna, regionalna ili lokalna nadležna tijela ili druga tijela uređena javnim pravom;

↓ novo

3. „javno poduzeće” znači svako poduzeće nad kojim tijela javnog sektora mogu izvršavati, izravno ili neizravno, prevladavajući utjecaj na temelju vlasništva nad njima, financijskog sudjelovanja u njima ili na temelju propisa kojima je ono uređeno;
-

↓ 2013/37/EU članak 1. stavak 2.
(prilagođeno)

- ~~49.~~ „sveučilište” znači bilo koje pruža poslijesrednjoškolsko obrazovanje ~~koje završava akademskim stupnjem~~ ~~koje omogućavajući akademski stupanj~~ ~~koje omogućavajući akademski stupanj~~.

⁵¹ Direktiva 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE) (SL L 108, 25.4.2007., str. 1.).

↓ 2003/98/EZ (prilagođeno)

53. „dokument” znači:

- (a) svaki sadržaj bez obzira na medij (napisan na papiru ili pohranjen u elektroničkom obliku ~~kao~~ ☒ kao zvučni ☒, vizualni ili audiovizualni zapis);
 - (b) svaki dio takvog sadržaja;
-

↓ novo

6. „dinamički podaci” znači dokumenti u elektroničkom obliku koji se ažuriraju često ili u stvarnom vremenu;

7. „istraživački podaci” znači dokumenti u digitalnom obliku, osim znanstvenih publikacija, koji se prikupljaju ili izrađuju tijekom aktivnosti znanstvenog istraživanja i upotrebljavaju se kao dokazi u istraživačkim postupcima ili ih istraživačka zajednica općenito smatra potrebnima za provjeru istraživačkih nalaza i rezultata;

8. „visokovrijedni skupovi podataka” znači dokumenti čija je ponovna uporaba povezana s važnim društveno-gospodarskim koristima, osobito zbog njihove prikladnosti za stvaranje usluga i aplikacija s dodanom vrijednošću, te s brojnim mogućim korisnicima usluga i aplikacija s dodanom vrijednošću koje se temelje na tim skupovima podataka;

↓ 2003/98/EZ (prilagođeno)

94. „ponovna uporaba” znači uporaba dokumenata u posjedu tijela javnog sektora od strane osoba ili pravnih subjekata za komercijalne i nekomercijalne namjene ~~drukčije~~ ~~od~~ ☒ koja nije ☒ početna namjena u okviru javne zadaće za koju su dokumenti bili izrađeni, ☒ osim ☒ ~~Razmjene dokumenata među tijelima javnog sektora isključivo radi obavljanja njihovih javnih zadaća ne predstavlja ponovnu uporabu;~~

~~5. „osobni podaci” znači podaci kako je određeno u članku 2. točki (a) Direktive 95/46/EZ.~~

↓ 2013/37/EU članak 1. stavak 2.
(prilagođeno)

106. „strojno čitljiv oblik” znači oblik datoteke strukturiran tako da ga programska aplikacija može lako identificirati, prepoznati te iz njega izvaditi specifične podatke, uključujući pojedinačne obavijesti i njihovu unutarnju strukturu;

117. „otvoreni oblik” znači oblik datoteke koji je neovisan o uporabljenoj platformi i stavljen na raspolaganje javnosti bez ograničenja koja sprečavaju ponovnu uporabu dokumenata;

128. „formalni otvoreni standard” znači standard koji je ~~donesen~~ ☒ definiran ☒ u pisanom obliku, ~~detaljno određujući~~ ☒ i kojim se detaljno određuju ☒ specifikacije zahtjeva za osiguravanje interoperabilnosti softvera;

↓ novo

13. „razumni povrat ulaganja” znači postotak ukupne pristojbe, povrh onoga potrebnog za povrat prihvatljivih troškova, koji je od fiksne kamatne stope Europske središnje banke veći za najviše 5 postotnih bodova;

14. „treća strana” znači bilo koja fizička ili pravna osoba koja posjeduje podatke, a nije tijelo javnog sektora ili javno poduzeće.

↓ 2013/37/EU članak 1. stavak 3.
⇒ novo

Članak 3.

Opće načelo

1. Podložno stavku 2., države članice osiguravaju da se dokumenti na koje se primjenjuje ova Direktiva u skladu s člankom 1. mogu ponovno uporabiti za komercijalne i nekomercijalne namjene u skladu s uvjetima navedenima u poglavljima III. i IV.

2. Za dokumente za koje knjižnice, uključujući sveučilišne knjižnice, muzeji i arhivi imaju prava intelektualnog vlasništva ⇒ i za dokumente u posjedu javnih poduzeća ⇄, države članice osiguravaju da se tamo gdje je ponovna uporaba dokumenata dopuštena ti dokumenti ponovno koriste za komercijalne i nekomercijalne namjene u skladu s uvjetima navedenima u poglavljima III. i IV.

↓ 2003/98/EZ

POGLAVLJE II.

ZAHTJEVI ZA PONOVNU UPORABU

Članak 4.

Zahtjevi koji se primjenjuju na obradu zahtjeva za ponovnu uporabu

1. Tijela javnog sektora elektronički obrađuju, kad je to moguće i prikladno, zahtjeve za ponovnu uporabu i podnositelju zahtjeva stavljaju na raspolaganje dokument za ponovnu uporabu ili, ako je potrebna dozvola, izrađuju za podnositelja ponudu dozvole u razumnom roku koji je u skladu s vremenskim okvirima određenim za obradu zahtjeva za pristup dokumentima.

2. Kad nisu utvrđeni rokovi ili druga pravila kojima se uređuje pravodobno izdavanje dokumenata, tijela javnog sektora obrađuju zahtjev i dostavljaju podnositelju zahtjeva dokumente za ponovnu uporabu ili, ako je potrebna dozvola, izrađuju za podnositelja ponudu dozvole u razdoblju ne duljem od 20 radnih dana od primitka zahtjeva. To se razdoblje može produljiti za daljnjih 20 radnih dana za opsežne ili složene zahtjeve. U takvim se slučajevima u roku tri tjedna od početnog zahtjeva podnositelja zahtjeva obavješćuje da je za obradu potrebno više vremena.

↓ 2013/37/EU članak 1. stavak 4.

3. U slučaju negativne odluke, tijela javnog sektora priopćuju podnositelju zahtjeva razloge odbijanja na temelju relevantnih odredaba režima pristupa u toj državi članici ili nacionalnih odredaba donesenih u skladu s ovom Direktivom, posebno s člankom 1. stavkom 2.2. točkama od (a) do (g) ili člankom 3. Kad se negativna odluka temelji na članku 1. stavku 2.2(b) točki (c), tijelo javnog sektora uključuje upućivanje na fizičku ili pravnu osobu, ako je poznata, koja je nositelj prava ili, kao druga mogućnost, na izdavatelja dozvole od kojeg je tijelo javnog sektora dobilo odgovarajući materijal. Knjižnice, uključujući sveučilišne knjižnice, muzeji i arhivi ne moraju uključiti takvo upućivanje.

4. Svaka odluka o ponovnoj uporabi sadrži upućivanje na pravna sredstva za slučaj da se podnositelj zahtjeva želi žaliti na odluku. Pravna sredstva uključuju mogućnost preispitivanja od strane nepristranog tijela s odgovarajućim stručnim znanjem kao što je nacionalno tijelo za tržišno natjecanje, nacionalno tijelo za pristup dokumentima ili nacionalno sudsko tijelo čije su odluke obvezujuće za dotično tijelo javnog sektora.

↓ 2003/98/EZ (prilagođeno)
⇒ novo

5. ☒ Sljedeći subjekti nisu dužni ispunjavati zahtjeve iz ovog članka: ☒

~~Za tijela javnog sektora obuhvaćena člankom 1. stavkom 2. točkama (d), (e) i (f) ne traži se zadovoljavanje zahtjeva ovog članka.~~

↓ novo

(a) javna poduzeća;

(b) obrazovne ustanove, organizacije koje se bave istraživanjem i organizacije koje financiraju istraživanja.

↓ 2003/98/EZ

POGLAVLJE III.

UVJETI ZA PONOVMU UPORABU

↓ 2013/37/EU članak 1. stavak 5.
(prilagođeno)
⇒ novo

Članak 5.

Dostupni formati

1. ☒ Ne dovodeći u pitanje poglavlje V., ☒ ~~tijela~~ tijela javnog sektora ⇒ i javna poduzeća ⇐ stavljaju na raspolaganje svoje dokumente u bilo kojem postojećem formatu ili jeziku i, kad je to moguće i prikladno, u otvorenom i strojno čitljivom obliku zajedno s

njihovim metapodacima. Format i metapodaci ~~trebaju, koliko je god to moguće~~ ☒ ako je ☒ moguće, u skladu ☒ su ☒ s formalnim otvorenim standardima.

2. Stavak 1. ne podrazumijeva obvezu tijela javnog sektora ☒ ili javnih poduzeća ☒ da radi ispunjavanja zahtjeva iz tog stavka stvore ili prilagode dokumente ili osiguraju isječke ako bi to uključivalo nerazmjern napor koji nadilazi jednostavnu radnju.

3. Na temelju ove Direktive, od tijela javnog sektora ☒ i javnih poduzeća ☒ ne može se zahtijevati nastavljanje izrade i pohrane određenih tipova dokumenata s namjerom ponovne uporabe takvih dokumenata od strane organizacija privatnog ili javnog sektora.

↓ novo

4. Tijela javnog sektora i javna poduzeća dinamičke podatke stavljaju na raspolaganje za ponovnu uporabu putem odgovarajućih sučelja za programiranje aplikacija čim ih prikupe.

5. Ako stavljanje na raspolaganje dokumenata odmah nakon prikupljanja premašuje financijske i tehničke kapacitete tijela javnog sektora ili javnog poduzeća, dokumenti iz stavka 4. stavljaju se na raspolaganje u roku kojim se nepotrebno ne narušava iskorištavanje njihova gospodarskog potencijala.

↓ 2013/37/EU članak 1. stavak 6.
(prilagođeno)
☒ novo

Članak 6.

Načela kojima se uređuje naplata

1. ~~Kada se ponovna uporaba dokumenata naplaćuje, Ponovna uporaba dokumenata, te se pristojbe jest~~ ☒ besplatna ili ☒ ograničena na granične troškove nastale zbog njihove reprodukcije, davanja na uporabu i širenja ☒ , i, ako je primjenjivo, anonimizacije osobnih podataka i mjera poduzetih za zaštitu komercijalno povjerljivih informacija ☒ .

2. ☒ Iznimno, ☒ ~~Stavak 1. ne primjenjuje se na sljedeće:~~

(a) tijela javnog sektora od kojih se zahtijeva da ostvare prihod kako bi pokrili značajan dio troškova vezanih uz izvođenje njihovih javnih zadaća;

~~(b) iznimno, dokumente za koje se od dotičnih tijela javnog sektora zahtijeva da ostvare dovoljan prihod kako bi pokrili značajan dio troškova vezanih uz njihovo prikupljanje, izradu, reprodukciju i širenje. Ti zahtjevi definiraju se zakonodavstvom ili drugim obvezujućim pravilima države članice. U nedostatku takvih pravila, zahtjevi se određuju u skladu s uobičajenom administrativnom praksom države članice;~~

~~(be) knjižnice, uključujući sveučilišne knjižnice, muzeje i arhive;~~

↓ novo

(c) javna poduzeća;

↓ 2013/37/EU članak 1. stavak 6.
(prilagođeno)
⇒ novo

3. U slučajevima navedenima u stavku 2. točkama (a) i ~~(b)~~ ⇒ (c) ⇐, ~~dotična tijela javnog sektora izračunavaju~~ ukupne ~~naknade~~ ⇔ pristojbe ⇔ ⇔ izračunavaju se ⇔ prema objektivnim, transparentnim i provjerljivim kriterijima koje određuju države članice. Ukupan prihod ~~tih tijela~~ od opskrbe dokumentima i omogućavanja njihove ponovne uporabe tijekom odgovarajućeg obračunskog razdoblja ne smije prelaziti troškove prikupljanja, izrade, reprodukcije i širenja, ⇒ i, ako je primjenjivo, anonimizacije osobnih podataka i mjera poduzetih za zaštitu komercijalno povjerljivih informacija, ⇐ zajedno s razumnim povratom ulaganja. Pristojbe se izračunavaju u skladu s ⇔ primjenjivim ⇔ računovodstvenim načelima ~~koja se primjenjuju na dotična tijela javnog sektora.~~

4. Kada tijela javnog sektora zaračunavaju pristojbe u skladu sa stavkom 2. točkom ~~(be)~~, ukupan prihod od opskrbe dokumentima i omogućavanja njihove ponovne uporabe tijekom odgovarajućeg obračunskog razdoblja ne smije prelaziti troškove prikupljanja, ⇒ izrade ⇐, reprodukcije, širenja, očuvanja i prava na otpis ⇒ i, ako je primjenjivo, anonimizacije osobnih podataka i mjera poduzetih za zaštitu komercijalno povjerljivih informacija, ⇐, zajedno s razumnim povratom ulaganja. Pristojbe se izračunavaju u skladu s računovodstvenim načelima koja se primjenjuju na dotična tijela javnog sektora.

↓ novo

5. Ponovna uporaba visokovrijednih skupova podataka, čiji se popis definira u skladu s člankom 13., te istraživačkih podataka iz članka 1. stavka 1. točke (c) besplatna je za korisnike.

↓ 2013/37/EU članak 1. stavak 7.
(prilagođeno)

Članak 7.

Transparentnost

1. U slučaju standardnih pristojbi za ponovnu uporabu dokumenata ~~koji su u posjedu tijela javnih sektora~~, svi primjenjivi uvjeti i ~~stvarna suma~~ ⇔ stvarni iznos ⇔ tih pristojbi, uključujući osnovu za izračun takvih pristojbi, prethodno se utvrđuju i objavljuju, kad je to moguće i prikladno, elektroničkim putem.

2. U slučaju pristojbi za ponovnu uporabu dokumenata, osim onih iz stavka 1., ~~tijelo predmetnog javnog sektora navodi koji su~~ čimbenici ⇔ koji su ⇔ uzeti u obzir u izračunu tih pristojbi ⇔ navode se od samog početka ⇔. ~~Predmetno tijelo javnog sektora~~ ⇔ Vlasnik dokumenata ⇔ na zahtjev ~~također~~ navodi i način na koji su te pristojbe bile izračunane u vezi s određenim zahtjevom za ponovnu uporabu.

~~3. Zahtjevi iz članka 6. stavka 2. točke (b) prethodno se utvrđuju. Kad je to moguće i prikladno, objavljuju se elektroničkim putem.~~

↓ novo

3. Države članice objavljuju popis tijela javnog sektora iz članka 6. stavka 2. točke (a).

↓ 2013/37/EU članak 1. stavak 7.
(prilagođeno)

4. Tijela javnog sektora osiguravaju da se podnositelji zahtjeva za ponovnu uporabu dokumenata informiraju ~~e~~ ☒ o dostupnim ☒ pravnim sredstvima u vezi s odlukama ili praksama koje na njih utječu.

↓ 2003/98/EZ

Članak 8.

Dozvole

↓ 2013/37/EU članak 1. stavak 8.
(prilagođeno)

1. ~~Tijela javnog sektora mogu bezuvjetno dozvoliti~~ Ponovna uporaba dokumenata ☒ može se dopustiti ☒ bezuvjetno ili ☒ uvjetovano ☒ , prema potrebi ~~mogu~~ dozvolom ~~odrediti uvjete.~~ ~~+~~ ☒ Tim se ☒ uvjetima ne smiju nepotrebno ograničavati mogućnosti ponovne uporabe i ne smiju se upotrijebiti za ograničenje tržišnog natjecanja.

↓ 2003/98/EZ (prilagođeno)

2. Kad se u državama članicama upotrebljavaju dozvole, države članice osiguravaju dostupnost standardnih dozvola za ponovnu uporabu dokumenata javnog sektora, koje se mogu prilagoditi posebnim primjenama dozvola, u digitalnom formatu i mogućnost njihove elektroničke obrade. Države članice ~~moraju poticati~~ ☒ potiču ☒ ~~sva tijela javnog sektora da~~ ☒ na ☒ uporabu ☒ takvih ☒ standardnih dozvola.

↓ 2013/37/EU članak 1. stavak 9.
(prilagođeno)

Članak 9.

Praktična rješenja

Države članice osiguravaju postojanje praktičnih rješenja kojima se olakšava traženje dokumenata dostupnih za ponovnu uporabu kao što su popisi izvora glavnih dokumenata s odgovarajućim metapodacima, dostupni ~~online~~ ☒ na internetu ☒ gdje je to moguće i prikladno, te u strojno čitljivom obliku, te portali koji su povezani s popisima izvora. Ako je moguće, države članice olakšavaju međujezično traženje dokumenata.

Članak 10.

Dostupnost i ponovna uporaba istraživačkih podataka

1. Države članice podupiru dostupnost istraživačkih podataka donošenjem nacionalnih politika i odgovarajućih mjera kojima je cilj omogućavanje otvorenog pristupa svim istraživačkim podacima financiranih javnim sredstvima („politike otvorenog pristupa”). Te se politike otvorenog pristupa odnose na organizacije koje provode istraživanja i organizacije koje financiraju istraživanja.

2. Istraživački podaci mogu se ponovno upotrebljavati u komercijalne i nekomercijalne svrhe pod uvjetima navedenima u poglavljima III. i IV. ako su financirani javnim sredstvima i kad god su dostupni putem institucijskog ili tematskog repozitorija. U tom se kontekstu u obzir uzimaju legitimni komercijalni interesi i postojeća prava intelektualnog vlasništva. Ovom se odredbom ne dovodi u pitanje članak 1. stavak 2. točka (c).

POGLAVLJE IV.

NEDISKRIMINACIJA I POŠTENA TRGOVINA

Članak ~~11.10.~~

Nediskriminacija

1. Svi primjenjivi uvjeti za ponovnu uporabu dokumenata ~~moraju za usporedive kategorije ponovne uporabe biti nediskriminirajući.~~ ☒ nediskriminirajući su za usporedive kategorije ponovne uporabe ☒ ☒ , uključujući i prekograničnu ponovnu uporabu ☒ .

2. Ako tijelo javnog sektora ponovno upotrebljava dokumente kao ulazne podatke za svoje komercijalne djelatnosti koje su izvan opsega njihovih javnih zadaća, na opskrbu dokumentima za te djelatnosti primjenjuju se iste pristojbe i drugi uvjeti koji se primjenjuju na druge korisnike.

Članak 12.~~11.~~

Zabrana isključivih dogovora

1. Ponovna uporaba dokumenata otvorena je za sve potencijalne sudionike na tržištu, čak i kad jedan ili više sudionika na tržištu već koristi proizvode s dodanom vrijednošću na temelju tih dokumenata. Ugovorima ili drugim dogovorima između tijela javnog sektora ⇒ ili javnih poduzeća ⇐ koja posjeduju te dokumente i trećih strana ne smiju se davati isključiva prava.

2. Međutim, ako je isključivo pravo potrebno za pružanje usluga u javnom interesu, valjanost razloga za davanje takvog isključivog prava predmet je redovitog preispitivanja i u svakom se slučaju preispituje svake tri godine. Isključivi dogovori utvrđeni nakon stupanja na snagu ove Direktive ⇒ objavljuju se barem dva mjeseca prije njihova stupanja na snagu. Konačni uvjeti takvih dogovora ⇐ moraju biti transparentni i ☒ javno dostupni ☒ javni.

↓ 2013/37/EU članak 1.
stavak 10. točka (a)

Ovaj stavak ne primjenjuje se na digitalizaciju kulturnih izvora.

↓ 2013/37/EU članak 1.
stavak 10. točka (b) (prilagođeno)

~~3.2.a.~~ Neovisno o stavku 1., tamo gdje se isključivo pravo odnosi na digitalizaciju kulturnih izvora, razdoblje isključivosti općenito nije dulje od deset godina. U slučaju kada je to razdoblje dulje od deset godina, njegovo trajanje podložno je preispitivanju u jedanaestoj godini i, ako je primjenjivo, svakih sedam godina nakon toga.

Dogovori kojima se daju isključiva prava iz prvog podstavka transparentni su i javni.

U slučaju isključivog prava iz prvog podstavka, dotičnom tijelu javnog sektora osigurava se besplatan primjerak digitaliziranih kulturnih ~~resursa~~ ☒ izvora ☒ kao dio tih dogovora. Taj primjerak dostupan je za ponovnu uporabu nakon isteka razdoblja isključivosti.

↓ novo

4. Pravni ili praktični dogovori kojima se izričito ne dodjeljuje isključivo pravo, ali kojima je cilj ograničiti dostupnost dokumenata za ponovnu uporabu od strane subjekata koji nisu treća strana koja sudjeluje u dogovoru ili za koje se može razumno očekivati da će dovesti do toga, objavljuju se barem dva mjeseca prije njihova stupanja na snagu. Konačni uvjeti takvih dogovora transparentni su i javno dostupni.

↓ 2013/37/EU članak 1.
stavak 10. točka (c) (prilagođeno)

~~3. Isključivi dogovori postojeći 1. srpnja 2005. koji ne ispunjavaju uvjete za izuzeće prema stavku 2. prestaju istekom ugovora ili svakako najkasnije 31. prosinca 2008.~~

↓ 2013/37/EU članak 1.
stavak 10. točka (d) (prilagođeno)

~~54. Ne dovodeći u pitanje stavak 3., Isključivi dogovori postojeći 17. srpnja 2013. koji ne ispunjavaju uvjete za iznimke prema stavcima 2. i 3.2.a prestaju istekom ugovora ili svakako najkasnije 18. srpnja 2043.~~

POGLAVLJE V.

VISOKOVRIJEDNI SKUPOVI PODATAKA

Članak 13.

Popis visokovrijednih skupova podataka

1. Kako bi se postigli ciljevi ove Direktive, Komisija, među dokumentima na koje se ova Direktiva primjenjuje, donosi popis visokovrijednih skupova podataka te načine njihova objavljivanja i ponovne uporabe.
2. Ti su skupovi podataka dostupni besplatno, u strojno čitljivom obliku i putem sučelja za programiranje aplikacija. Uvjeti ponovne uporabe u skladu su s otvorenim standardnim dozvolama.
3. Besplatna dostupnost iz stavka 2. iznimno se ne primjenjuje na visokovrijedne skupove podataka javnih poduzeća ako se na temelju procjene učinka iz članka 13. stavka 7. pokaže da će besplatan pristup tim skupovima podataka znatno narušiti tržišno natjecanje na odgovarajućim tržištima.
4. Uz uvjete utvrđene u stavku 2. Komisija može odrediti i druge važeće načine, konkretno
 - a. sve uvjete za ponovnu uporabu;
 - b. formate podataka i metapodataka te tehničke načine njihove objave i širenja.
5. Odabir skupova podataka za popis iz stavka 1. temelji se na procjeni njihova potencijala za stvaranje društveno-gospodarskih koristi, broju korisnika i prihodima čijem ostvarivanju mogu pridonijeti te mogućnosti njihova kombiniranja s drugim skupovima podataka.
6. Mjere iz ovog članka donosi Komisija delegiranim aktom u skladu s člankom 290. UFEU-a i na temelju postupka iz članka 14.
7. Komisija provodi procjenu učinka, uključujući analizu troškova i koristi, prije donošenja delegiranog akta i osigurava da je akt u skladu s postojećim pravnim instrumentima tog sektora koji se odnose na ponovnu uporabu dokumenata unutar područja primjene ove Direktive. Kad je riječ o visokovrijednim skupovima podataka javnih poduzeća, u procjeni učinka posebno se u obzir uzima uloga javnih poduzeća u konkurentnom gospodarskom okruženju.

POGLAVLJE VI.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 14.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 13. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od [datuma stupanja na snagu ove Direktive]. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 13. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 13. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 15.

Provedba ☒ Prenošnje ☒

1. Države članice do ~~1. srpnja 2005.~~ ☒ [...] ☒ donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ~~ovom Direktivom~~ ☒ člancima [...] ☒. One ~~o tome~~ ☒ o sadržaju tih mjera ☒ obavješćuju Komisiju.

Kad države članice donose ~~ove~~ ☒ te ☒ mjere, ~~te mjere~~ ☒ one ☒ prilikom njihove službene objave sadržavaju ~~upuću~~ ☒ upućivanje ☒ na ovu Direktivu ili se uz njih navodi

~~takva uputa~~ ☒ takvo upućivanje ☒ . ☒ One sadržavaju i izjavu da se upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na direktive stavljene izvan snage ovom Direktivom smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. ☒ Države članice određuju načine tog upućivanja ☒ i način oblikovanja te izjave ☒ .

☒ 2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva. ☒

↓ 2013/37/EU članak 1.
stavak 11. (prilagođeno)
⇒ novo

~~Članak 16.13.~~

Preispitivanje ☒ Evaluacija ☒

1. ⇒ Najranije četiri godine nakon datuma prenošenja ove Direktive, ⇐ Komisija ~~prije 18. srpnja 2018.~~ ☒ provodi evaluaciju ☒ ~~preispituje primjenu~~ ove Direktive te Europskom parlamentu, i Vijeću ⇐ i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru ⇐ ~~priopćuje rezultate tog preispitivanja zajedno s eventualnim prijedlozima izmjena ove Direktive~~ ☒ podnosi izvješće o glavnim nalazima ☒. ⇒ Evaluacija se provodi u skladu sa smjernicama Komisije za bolju regulativu⁵². Države članice Komisiji dostavljaju sve potrebne informacije za izradu tog izvješća ⇐ .

~~2. Države članice svake tri godine Komisiji podnose izvješće o dostupnosti informacija javnog sektora za ponovnu uporabu i uvjetima pod kojima su dostupne te praksama o pravnom lijeku. Na temelju tog izvješća koje je javno, države članice preispituju provedbu članka 6., posebno u pogledu naplate koja je veća od graničnih troškova.~~

~~23.~~ ~~Preispitivanje~~ ☒ Evaluacija ☒ ~~iz stavka 1.~~ se posebno odnosi na područje primjene i učinak ove Direktive, uključujući opseg povećanja ponovne uporabe dokumenata javnog sektora ☒ na koje se ova Direktiva primjenjuje ☒ , učinke načela primijenjenih na naplatu i ponovnu uporabu službenih tekstova zakonodavne i administrativne prirode, ⇒ ponovnu uporabu dokumenata u posjedu subjekata koji nisu tijela javnog sektora, ⇐ interakciju između pravila o zaštiti podataka i mogućnosti ponovne uporabe, kao i daljnje mogućnosti poboljšanja pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta i razvoja europskog ~~industrije sadržaja~~ ⇒ podatkovnog gospodarstva ⇐ .

Članak 17.

Stavljanje izvan snage

Direktiva 2003/98/EZ, kako je izmijenjena Direktivom navedenom u Prilogu I. dijelu A, stavlja se izvan snage s učinkom od [dan nakon datuma u članku 15. stavku 1. prvom podstavku], ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo i datuma početka primjene direktiva, koji su navedeni u Prilogu I. dijelu B.

⁵² SWD (2017)350

Upućivanja na direktivu stavljenu izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga II.

↓ 2003/98/EZ (prilagođeno)

Članak ~~18.44~~

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu ☒ dvadesetog ☒ dana ☒ od dana ☒ objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak ~~19.45~~

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik